

309719

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 6,

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 27 వ తేది సోమవారము

NO. 170

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శాత్రే శమా స శుద్ధ చ వితి ర.

సంచిక ౧౭౦

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంతమాత్రమున నయమగును.
సులభ పరి 0-8-0 అణాలు.

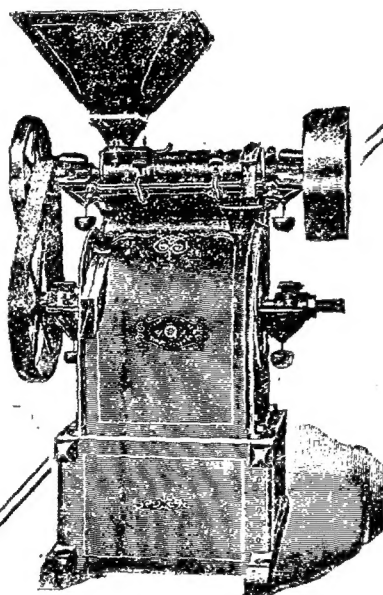
మోహిని తైలము రు 0-12-0

తామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

న మ్మ క ము

నచ్చనిది వెంటనే వాపీను పుచ్చుకొనెదము.

బంగారు, వెండి, రాళ్ళనగలు

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెని,

నగలవ రకులు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, భూచీరదన సమైక్య ధర

లకు విక్రయించబడును. తయారున తనివాడిని అతి క

ప్రముఖ కాలతామసములేక తయారుచేసి ఇవ్వబడు

ను. ఒకసారి అగ్గరుయిచ్చి నగలు తయారు చేసుకొన్న

వారికి నష్టకలిమయము తెలుసును. (1842)

కా రి థాం థి— ఇది ప్రతిభర్తృత్వాని యను వాటికము

సంఖ్యధారాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుకావలసిగి.

తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు. కల 0-4-0 పాచ్చి అణాలు.

అగ్రప్రతికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు

మ లై న ర క పు

ఏ ను గ మారు గల

బ్రూ బ్రౌ క్ యింకి

ఇంగ్లాండునందు ఇంకాకొర్రేటు చేయబడిన

ఈస్తుయిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అందు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)

కంపెనివారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరాగ్రాదు జిల్లాలో చేరిన

రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెని, మానేజింగు ఏజెంట్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

(1301)

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వాసినచో తక్షణం పంపెదము.

సర్వేయర్లు కావలెను

సార్వభౌమ యెట్టెలు తాలూక వల్లూరు, నూనూరు వారానిపురం వాడాల సబ్ డివిజన్ చేయటకు సర్వే భాగాలెరిగిన అటువల సర్వేయర్లను ధిమాడి లైటుప్లాటింగు భాగాలెరిగిన ఒక్క డ్రాఫ్టునున్న జయూగా కావలసియున్నాడు గతక ఈక్రింది వివరములనో దరఖాస్తులు వ్రావవలసి తారీఖులలోపల మాకు చేరవలసియును. జీతము రు 20 లు మొదలు రు 40 లకు మించకుండా దరఖాస్తుదాని సవర్ణతనుబట్టి నిర్ధారణచేసి తెలియపరచవలెను.

(1) దరఖాస్తుదారు ఇంటిచేతను పేర. (2) ప్యాకు అయిన తరీఖులు. (3) సర్వేయర్ యొక్క యెహోవాలో యెన్ని సంవత్సరములు పనిచేసెడిది (4) మోగ్యతాపత్రికలకు నకలు వ్రాసినామాదులు.

మాదిరెడ్డి సీతారామయ్య.

(1851)

పార్టీ ఎక్ ఆఫీసర్.

సార్వభౌమ యెట్టెలు, పండినూడెం, యెలూరుతాలూకా. 21-11-19.

ఆంధ్ర శ్రమము

భోజనశాల - ఉపాహారగృహము.

321 తంబుస్వేటిగి, జుట్టిచాను చెన్నపట్టణము

ఆంధ్రులకు అనుకూలమగు

భోజనము

పంటచేయుప్రాప్యములు ఆంధ్రులు

ఫలహారము లన్నియును

ప్రకటనము

నేతితోనే చేయబడును.

మలయ చందనము

గనేరియా అను పెంగోగమునకు తువారము,

వర్షము లేదు. ఏదిగోరే తనిలేదు. ఎలుపు, తేలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల పెంగోగమును మూడు రూపాలలో మాన్యును. అనేక రాజకీయములలో వాడబడిన గొప్ప ఔషధము. కల ద్రవ్య 1-కి రు 2.0.0. గంధర్వపార్శ్వసీ, రాజమండ్రి.

(1251)

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!

సర్వభౌమ యెట్టెలు చేయబడిన సం 2193

అనాస్థానపురం చేవ్రాలుముద్ర గల్గిన రసీదు:—ఈ ముద్రయందు మాత్రము గుండ్లము గాన వార్షికీకరణము. ఈ మాత్రము నేనించి గుణ మగవడిని యెడల ఈశ్వరపాక్షిక ఆరణ్యమును చేవ్రాలు చేసి 1 మాసములోగా వాడును పంటికి తెలుగు వాడును పంపుతాము. ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్మరట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్షన్ జోబన్.

శ్రీధర్మకాము! ధామపాక్షికము !!! రోగనివారకము !!!

ఈ మాత్రము మొదటిసారి ఆశ్చర్యమును గుణములను గనుకగును. చిక్కినదవుల బుట్టితేనిగనిగ మెలకువ చేయును. శరీరమును శుభ్రపర్చి వీర్యవృద్ధి చేయును. దగ్గు, కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, మలబద్ధక, జ్వరములు, మూలవాగ్ధి, మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమందలి ప్రాణము, శ్రీలసదగము, కాలము తప్పి యుతునగుట వీటిని సమూల నాశముచేసి రక్తవృద్ధియు శుద్ధియు చేసి చర్మసంబంధవాగ్ధిలను నశింపజేయును. కల బుడ్డి 1-కి రు. 1.0-0, 8-కి రు. 2.0-0. రి. 4. కలు. ఏజెంట్లు కావలెను. (1728)

డీ గుల్షన్ జోబన్ కంపెనీ, బొంబాయి 3.

The Gulshan Johani & Co., Nagdevi Street, No.3 Bombay.

గౌ-వ విశాఖపట్టణ మండలసభ.

శిర్కా న ము లు.

1919 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 18-19 తేదీలలో మండల మహాసభలు, బి. ఏ. బి. యల్, (వోడవరము) గారి యాధిక్యమున విజయనగరములో జరిగిన సభలందు సర్వజనాంగీకృతములైన శిర్కాములు.

(1) రాజధాని మహాసభల గ్రామ విజయము.

ఈ సభలను జరిగిన మహాసభల గ్రామమున (బిటి) శ్రమ క్రమవారికి మిత్రమండలికి గలిగిన విజయమునకు మిగుల సంతసించుచు యీ సభలవారు రాజధానిలో గూడిన తమ పుత్రానును నివేదించుచున్నారు.—అభ్యక్షులు.

(2) మనకు సంభవించిన నష్టములు.

(ఎ) పోలవరము జమీందారుగా రయిన శ్రీ కొచ్చర్ల శోట రామచంద్రపేటపట్టణపురంతులు బనాదురుగా రును, ఆంధ్రవిశ్వకళాని, సంఘసంస్కరణను అయిన రావుబనాదురు కందుకూరి వీరేశలింగమంతులుగారును కొలచలము శ్రీరామరావుమంతులుగారును కాలభర్తను నొంది రని యీ సభలవారు చింతించుచున్నారు. మఱియును వారు సలిపిన మార్కసేవ క్లాసునియందు యీ సభలవారు శిర్కాములు చేయుచున్నారు. (బి) విశాఖపట్టణ విజయనగరములకు మహాసభలయొన రాయపాపేలు పేర్ల రామమూర్తి శ్రీనివాసరావు మరణమునకును ఈసభలవారు మిక్కిలి చింతించుచున్నారు.—అగ్రాధికారి.

(3) గవర్న మెంటు ప్లీడర్లు.

రాజకీయ సంబంధమైన సభల గవర్న మెంటు ప్లీడర్లు పోరాడదని కాసింతులు యొక్కియొక్కి కాదనియు ఆసందర్భముగా నన్నదరు యీ సభలవారు అభిప్రాయపడుచు అట్టి నిబంధనలు మాజీచే జరుపదని (పెన్సి) కాసింతుల కొరకు అట్లు మాజీచేయుమొదల గవర్న మెంటు ప్లీడర్లకి రాజకీయములకు ఆశ్చర్య గౌరవమునకు విద్యుత్తుచునియు యీ సభలవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.—ఉప—అధి అధ్యక్షుల మంతులుగారు. అను:—వడ్డపాని వె కట నుబ్బారాయణు గారు.

(4) విద్య.

(ఎ) అనకాపల్లిలో కృతసాహస పురస్కారముల స్థాపించవలయు ననియు, (బి) పాండురులోను, రాజాములోను, నేతలపడిన కృతసాహస పురస్కారములకు సంవారణపార్టీ వారు రాజాం, పాండురు గ్రామములకువచ్చి తనిచేయునట్లు యేర్పాటు చేయవలయు ననియు, (సి) విజయనగరములోను, విశాఖపట్టణములో నున్న “మోక్షము” పెంపుచేయ వలయు ననియు (డి) విశాఖపట్టణములో ఉన్నత వైద్యశాలమును యొంజిసింగు కళాశాలమును స్థాపించవలయుననియు, (ఇ) వోడవరము, యలమంచిలి గ్రామములలో లోకన తెకెడర్ల స్కూళ్ళకు, హైస్కూలుగా చేయవలయుననియు, (ఎఫ్) రాజాము చేది, చీపురుపల్లి, వడ్డాది, మాడుగుల గ్రామములలో గూడిన ప్రయుమరీస్కూళ్ళకు మిక్కిలి స్కూళ్ళుగా మార్చవలసినదనియు, (జి) విజయనగరము మహారాజావారి కాలేజీలో బి. ఏ. ఆదర్శములు నియమించవలయు ననియు, (హెచ్) విజయనగరములో బాలికలకు హైస్కూలు స్థాపించ వలయుననియు, (ఐ) శ్రమక్రమవారిలన సహాయమును పొందుచున్న ఆరంభవిద్యాపాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులకు కాపీచేసే గాంటు మాజీచేసి వారికి బీడింగు గాంటులు న్వల్యముగా హెచ్చుచేసినవద్దని వారికి అసంతుష్టికరముగా నున్నదనియు, అందులకు ఉపాధ్యాయులకు నష్టమేగాని లాభమేదనియు, ఈసభలవారు అభిప్రాయపడుచు అట్టి ఉపాధ్యాయులకును విశేషముగా పోల్చుచు వరమటకుగాను తేపిచేవక గాంటులూడా అధికారము యియ్యలేనని దొరకమువారిని యీసభలవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

(జి) ప్రారంభవిద్యా పాఠశాలలోను, మాధ్యమిక పాఠశాలల యందు, విద్యార్థులకు పుచ్చుకొన జీతములు మిక్కిలి చూచుగా నుండుటచేత విద్యయందు సక్రియ సామాన్యజనులందరు చదువుకొనటకు అటలముగా నున్నందున జీతములు స్కూలు యంతులు కట్టె రాక పూర్వముండిన విధముగా నయినను తగ్గింపవలయు ననియు; (కె) అయదుకండల జనసంఖ్యలప్రతి గ్రామమునకు, గామమునామమునకు, సొక ప్రారంభవిద్యాపాఠశాల ఉండుట

అతి అవసరము; (ఎల్) విశాఖపట్టణములో నున్న Queen Mary High school లోను Hostel లోను, విద్యార్థుల సంఖ్య కాపాటికీ పీడించు చున్నందున అందుల కారణములను దొరకమువారు విమర్శించుట అధికారుల యొక్కయు అధికారులయొక్కయు ఒక కమిటీని యేర్పాటుచేసి విద్యార్థుల సంఖ్య వృద్ధిచుటకు కరు ప్రయత్నించుట చేయుట అవశ్యకమనియు, యీసభలవారు తాత్కాలికముగా న్నాడు. (ఎమ్) గంగాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నివసించియున్న క్రైస్తవములు ఓంబ్రెల కావున పాఠశాలలయందు వారికింకకు పూర్వము నగము జీతములకు చదువు చెక్కుచుండిన యేర్పాటును మరల అయిపోనికీ జీతములను సని యీ సభలవారు దొరకమువారికి విన్నవించుచున్నారు.—ఉప:—మధిర నుబ్బారావుమంతులుగారు, అను:—ధమిడిపాటి వివేకాజ్ఞానారాయణగారు, అను:—డి. రామరావుగారు, యర్రమిల్లి నూర్యకృతకారావుగారు, మారేపల్లి రామచంద్ర కవిగారు, మద్రాసోమప్పకృష్ణగారు, గుండాం రామచంద్రరావుమంతులుగారు, బి. బి. నుండరావు మంతులుగారు, కొట్ల జోగారావుగారు.

(5) రోడ్లు, వంతెనలు, ఆవుపత్తులు.

(1) వోడవరమునుండి కొడూకూరుగా జీతరాశిలికినీ, కొత్తలపడకు, (2) రాజామునుండి సిగడామునకు (3) చిలకలపాలెమునుండి తప్పిలికి (4) బొబ్బిలినుండి బలిచేటకు (5) యలమంచిలినుండి కంచవరమునకు (6) లోగిగూడా నెల్లమరనుండి గజవలెనగరమునకు (7) బొబ్బిలినుండి అటలకుటకు (8) తరవాడకుండి అనకాపల్లికి (9) మోలపల్లినుండి పెదమేరంగికి (10) ఇటుకలపనుండి పాడిమెంటుకు (11) మట్లననుండి పాలవారుకు (12) మేరుపాక మీదుగా నరసింకల్లినుండి కొండకల్లికు (13) గజవలెనగరమునుండి గర్నామునకు (14) తేజకల్లికుండి కొండతామరా కల్లికి (15) మాడుగులనుండి పాడేనకు (16) యలమంచిలినుండి గజ్జరాజు కాక ద్వారా సరికేటమునకు, (కొత్తకోడెలు అనకాపల్లిమిదు, బి. పూసపాటిగోగర్లూ, మారేపల్లి పాలెము, తరవాడ, నారాయణపట్టణము, గుండాం, బంజు పేట, మట్లన గ్రామములలో కొత్త ఆవుపత్తులకు స్థాపించ వలయుననియు సి. కాగావలి సంతకల్లికు, బూర్లవద్దకు, చుపాకలికి సింగవరం కల్లికు, నెలిమర్లకల్లికు, జగన్నాథపురంకల్లి కంకెధారకల్లికినీ, కొత్తవంకెలకు కల్లించవలె ననియు, ఈ సభలవారు పలుమారు విశేషపరచినను వీరి కొరకలకు జిల్లాబోర్డువారు ఉపేక్షించి సందుకు చింతించుచు యీతములు త్వరగా నిర్వహించుటకు ఈ సభలవారు కోరుచున్నారు.—అభ్యక్షులు.

(6) విశాఖపట్టణము నాకాలయము.

ఉత్తర సర్కారుల తాలూక, మధ్య తరగతాల తాలూక సాకగుల యెరుమలీ గురుకులు యంతులు గాన విశాఖపట్టణపు పూర్వమున కేగముగా ప్రారంభింపదని గవర్న మెంటువారిని యీ సభలవారు కోరుచున్నారు.—అభ్యక్షులు.

(7) ముగ్యము.

ఈ జిల్లాలోని ముగ్యతరీఖులను ప్రత్యేకపుజిల్లాగా చేయుటకు అవలంబించుట విధానమును పీఠయ్యు ఏర్పాటుచేయక పూర్వపు ప్రజల విమర్శనకయి ప్రయోగపరచిన దనియు తగవుల విచారణకయి చేయుటచుండిన కొత్త పద్ధతులకు చట్టముగా చేయక పూర్వము ప్రయోగించి ప్రభాభిప్రాయమును గమనింపవలసినదని యీ సభలవారు కోరుచున్నారు.—ఉప:—ఉపద్రవ్య జగన్నాథకృష్ణగారు అను:—పూర్వ పీఠాధికారులుగారు.

(8) ఇనుపదారులు

విశాఖపట్టణపు డి. బోర్డువారు గవర్న మెంటు వారి కలన (1) విజయనగరమునుండి భీమునపట్టణము మీదుగా విశాఖపట్టణమునకును, (2) మాడుగుల, సరికేటములకు శిల్లర యనపదాకల చేయుటకును, అనుజ్ఞ పొందవలసినయు (3) విజయనగరము రాయపురము యనుపదానికూడ త్వరగా పూర్తి చేయించుటకు గవర్న మెంటువారిని యీ సభలవారు కోరుచున్నారు.—ఉప:—పేటకుళ్ళ సీతారామస్వామిగారు. అను:—కొడుకుల సరసింపాం మంతులుగారు.

(9) లిక్కిపు రాజ్యవిభజన

మిత్రమండలివారిలో కొందరు మన మహమ్మదీయ సోదరుల మతగురువులయిన టర్కిష్ కాలీఫారాజ్యమును సామ్రాజ్యమునుండి విడదీయుటకు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు మన మహమ్మదీయసోదరుల మతగౌరవమును తగ్గించును గాన

పార్వతీపుత్రుఁడు, పాలూరు, వీరసూర్యవల్లభక అధికారు
 టిజే వీటిని మూర్చనపాలిటిట్టుగా నేనుటకు కొనుచున్నాను.
 సాలినా ఒక యాపాను పన్ను చెల్లించుచుండిన అందరకు
 ప్రతినిధుల నెక్కుకొనుటకు అధికారులు యిచ్చియుండు సంతో
 పించుచు యిదివరకు ఏ ఏలకుండిన యా హక్కును తీసే
 యుటను గర్హించుచు, నెటినే ఆ హక్కును తీసగానిచ్చి
 నేయవలసివదిరి గవన్న మెంటువారిని కొనుచున్నాను. ఇండి
 యా ప్రభుత్వ సంస్కరణకాపనులు త్వరలో పార్లమెంటులో
 అంగీకరింపబడుత. కావునను, స్థానిక పరిపాలనా సంఘములు
 ప్రభాధికారులనుకు విడిచిన నేయవలసియు, రాష్ట్ర (ప్రభుత్వ
 ములకు వారి యాదాములులపయి సంపూర్ణాధికార మిచ్చి
 నడువనియు, సామాన్యముగా విశ్వసించుచున్నది. కావున
 గవర్న మెంటువారు ప్రచురించిన మూర్చనపాలిటిట్టుల యీ
 నుకు వికరించిన కారణములతో కేసు ముసంక్లప్తీకరముగా నుం
 దినదని యీ సభవారు అభిప్రాయపడి ఆ బిల్లు వాసి నేనీ యిం

స్వార రహితమున, దయ్య సభరితమునగు తిన్న యువ
స్వామియ నొనగుచు యిట్లు చెప్పెను: — మీరుదయ నాకు చేడి
విధముగా విందిన యాతిధ్యమునకును, చూపిన భక్తిని మిక్కిలి
కృతజ్ఞుడను. మీరు నానిన నుమై అతిశయముగా సుభాషిం
చినను, నిత్యకృత్యములందు నేనుమాత్ర మేయవలసిన దరము
జేయుటలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వహణము నాయొక్కనివల
సనే నెలవేసవడిగాను. దాని మీఠావలె తోడుపాటును
మిక్కిలి యవసరము. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థావరమై నప్పటికిదియు
పనిచేయుచున్న కారాజునిస్వామి నాకునత్యధ్యుల కంటె
వారిని, నిత్రును ప్రతిభాలమునుచేరితృప్తికరముగా పనిచేయు
చున్న తదితరులకు కొనియాడ వలసియున్నది. తారతమ్యము
అంతరములకుండు గలదు కాని, నా తోడ్పాటునా
మునకు లేదు. ప్రతికా నిర్వహణమునందు
పెద్ద యుద్వోగి మొదలు తిన్న యుద్వోగివరకును యథాశ
క్తిని తోడ్పడిరిగాని కొనసాగ నేరను. ఇట్లు మీ రందఱు ఖే
యుచున్న తోడుపాటునకు కృతజ్ఞుడను. ఆంధ్రోద్యమము గూ
ర్వి మొట్ట మొదలు నాంధ్రప్రదేశ్ ప్రయోజనములను
అత్రుడు దీనిని దాని ఆక్షేపించువాని లేను. అట్లాక్షేప
బడిన యుద్వోగు మిత్రును ప్రజల యాదరణకు యోగ్యమైనది.
ఏ యుద్వోమమును పొగించుటకైనను దృఢసంకల్పమును, దృఢ
ప్రయత్నమును అవసరములు. ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వహణమునందు
చాల తోడుమున్నవది నే నెనుగుదును. కాని, నా కేక్తి కొల
ది నేను ఆంధ్రజేతమును సేవించ బ్రతుక్కించుచున్నాను. ఇం
డునకు మీయొక్కమును నజేయవలయుక్కము నహాయ్య
ములేనికే నేనెమియు చేయవలయు. మీరు నేను నావలె చూ
పిన భక్తి విశ్వాసములకు మఱి యొకసారి కుదవల లొనగు
చున్నాను. (కరతాళధ్వము)

విచిత్ర చరిత్రలు

[చైత్ర - ఏప్రిల్]

భాగ్యంతు

అంగదేశపు వ్యవసాయము.

ప్రభుత్వము వారి కార్యవిధానము.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:— అందఱులూ వ్యవసాయమును గాల్గొనియున్న సమయమున వ్యవసాయాభివృద్ధికి ప్రభుత్వము వారు అవలంబించవలసిన కార్యవిధానమును లాయరు జార్జి గారు తెలియ జెప్పిరి. వ్యవసాయము దేశమునందు మహాపరిశ్రమగ వ్యాపింపవలయును. పూర్వమువలె నది విజృంభించుటకు దొరతనమువారు తోడ్పడుదురు. యదృశమున పూర్వము ననకు కావలసిన తిండి వదార్థములలో ఆయుర్వింశతి రెండు కంటలు దేశములో పండుచుండెను. మూడు మతులనువై దేశములనుండి తెప్పించు కొనుచుంటిమి. యదృశ కాలములో నట్లుగాక మూడువంతుల వదార్థములను పండించుకొని తక్కిన రెండువంతులను వైదేశములకుండి తెప్పించుకొంటిమి 1870 న సంవత్సరమునుండియు 45 లక్షల యెకరల భూమి సేకరణ గాక నీనుపడి యుండెను. ఆ భూమిని దున్ని పంట పండింపవలయును. భూమిని దున్ని వ్యవసాయము చేయవలయు కొంతకాలము వరకును ఆ భూమి తన సాగుబడి క్రింద నుండుటకు కొరతదు. వారి కష్టమునకు తగినంత కాలము సేద్యము ప్రారంభించిన భూమి వారి దృష్టిలో నుండవలయును. భూమిని యజమాని ఇతరులకు విక్రయించినపుడు కొత్తను జమాని చేయుట లేనిట్లుండవలయును. యజమాని కొత్తవాడైనను, పాతవాడైనను చేరునకు కొలు చెల్లునట్లు కట్టుకట్టుచుండవలయును. చేరునకువూడ బాధ్యత లేకపోలేదు. అతడు తగినంతపంట పండింపవలయును. వ్యవసాయాభివృద్ధి కుండిన ఆటంకములను తొలగించి దొరతనమువారు సాహాయ్యము చేయుదురు. చేరులకు వారు అప్పిప్పించెదరు. నరకుకు ఒకపొటకుండి మరొకపొటకు పంపుకొనుటకు ఖర్చు కాస్తీ కాకుండ నడుచుచున్నామని చెప్పుదురు. వ్యవసాయాభివృద్ధి వ్యాపింపజేయుదురు. మాలి విశేషము అక్కరలేకుండ నితర సాధనములవలన పని జరిగించుటకును యేర్పాటులు చేయుదురు.

వ్యవసాయసంఘపు తీర్మానము.

వ్యవసాయపు పరివార్థును మనుషులెలాగక తక్కిన కాలము పనిచేసెయిదల పంటలన్నిటికీ దీనము హెచ్చి భూమి మీద జీవించువారు తగ్గిపోవురని వ్యవసాయసంఘము వారు తీర్మానించి దొరతనమువారికి తెలియజేసిరి.

విమాన ప్రయాణము.

కవైయ యెక్కు ప్రయత్నము.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:—ఆస్ట్రేలియా దేశపు కైమాట దండ కవైయ మెక్కు గారు నేటి యందుమున హాక్స్లా వట్టణములో బయలుదేరిరి. ఆతడు ఆస్ట్రేలియాకు పోదల యెను. ఆదొరతనమువారు పంపెములో పెద్దవారికి 10 వేల పానులను బహుమతి చేయుదురు.

గవీలో ప్రమాదము.

40 మంది చనిపోవుట.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:—ఒక ఇంజను నాలుగువేల పౌండుల సమీపమునందలి రీలంబు గవీలో 40 మందికి తక్కువగాకుండ చనిపోయిరి. చాలవారికి వెబ్బులు తగిలెను.

గ్రామి కరిత్రములు.

అందఱులూ ప్రదర్శనము.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:—నర్సారాష్ట్రమునందలి గ్రామములలో తియ్యరైల కర్తువులను అందఱులూ భారతరైల కర్మమునకు అక్కినుగా ప్రదర్శించిరి. అంగదేశమునకు యెరు మతిని ప్రోత్సహించుటకు దీని నుద్దేశించిరి. విరాట్లో చేరులతో తియ్యరైల కర్తువులను కార్యకర్తలగు అందఱులూ ప్రదర్శించుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

వజ్రముల దొంగతనము.

పోలీసు కఠింధన.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:—దెయిలీ మెయిలిట్లు వ్రాయుచున్నది: నర్సారాష్ట్రమునందలి వజ్రముల దొంగతనము.

దొంగతనము అందఱులూ జరిగియుండును. తక్కిన మెయిలునందులూనుండి వజ్రములను స్త్రీయలూ తీసికొనియుండురు. వజ్రములన్న సమయము, రిజిస్ట్రేషన్లుగలవలసి సందులను మాత్రమే తెలిసిరి. దొంగలకు ఏయేసమయలలో నేని యున్నవో సమయములను తెలిసి యుండును. తేనియెడల మామూలు బంగారమును సమయమున. తక్కిన బంగారము భేద మెట్లు కనిపెట్టుకలరు. క్రమములను దొంగలించు దొంగలనుబట్టి తెలిసిన పోలీసు కార్యకర్తలు సమయమున విచారించుచున్నాడు. అవోకి తెలిసియెడల దొంగలను పట్టుకొందురు.

స్త్రీయలూ కొట్టుకొనుట.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:—యూక్ల సిటీయను స్త్రీయల వరసావారి జనరలు మాత్రమే తమ స్త్రీయలతో నేటియందు యును కొట్టుకొనెను. వరస స్త్రీయల కొనలు బ్రదర్లై గ్రేపు సెండు చేవులకు నడిపించుకొనిపోయిరి. యూక్ల సిటీ స్త్రీయలకు దెబ్బతగిలెనట్లు లేదు.

బరోడా గైక్వారు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:— బరోడా గైక్వారుగారు అందఱు చేరిరి.

జరలు సర్ విలియము మార్షలు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 20 — వీరు భారతదేశపు దక్షిణ ప్రాంతపు సేనాధికర్యమున స్వీకరించుటకు అందఱులూ బయలుదేరిరి.

బ్రిటను జాతీయార్థిక స్థితి.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21. — బార్న్ మెంటు రేజిడియను మేజరు సమావేశము కావడము. జాతీయార్థికస్థితిని గూర్చి తర్కించుటకు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎకకాకి మీయరలసిన దని మెంటు అందఱుకు గవర్నరు మీయరలసి గట్టిక నిమగనలయ ననుకొనుచున్నాడు. ఆర్థికస్థితి గూర్చి విషయముగ నుండుటలన మరీ కొంత పక్షమున దివియ బూర్జువయి విశ్వాస్థుడు ప్రభువుగారు ప్రభువు ముడిచం దుపక దించెదరు. మంత్రివర్గమువారు నిప్పటి దినము ఆర్థిక సర్వ సోపానముగా లా యడుబార్డిగారు సభాపత్యమున వహించిరి. కల్లెర కాళుల సెంకవరకు మీయరలను అందఱులకు తగ్గించి వే జరులయిన వారి వారాలించుచున్నాడు.

సర్ ఎల్. కర్తియ్యక ఇరాన్ గారు బర్మింగ్హాములో నుండునందుకు నిట్లనిరి. వెన్ను మరలంపునం దెప్పలక్షల పానులూ హెచ్చించుటచే. బహుశా ఈ సందర్భము వెన్నుల నిమిత్తము 1050 లక్షల పానులను వ్యయము కావచ్చును.

చర్చిలుగారి యుపవ్యాసము.

అందఱు, ఆక్టోబరు 2:—దండీవ్యవసాయముల వారి సిన యుత్తరములో చర్చిలుగారిట్లు చెప్పిరి. సామాన్యపు ఆర్థికస్థితి చాలాతక్కువగాను బలవర్తియుగను ఉన్నది. కాని రాబడి మార్గములన్నియు చాలావేయమున చేరినవి. ఒక్క ఆమెరికా రాబడి మార్గములతప్ప తక్కిన వాటిన్నిటికంటె నది తక్కువగానున్నది. ఇట్లుండగా నందఱును ఆర్థికస్థితి వైద్యప్తి నుండుటయును. ఆపక చాలావేయముగ నుండుట యే ధరలంత వివరములు వెలిసావులకు కారణము. అందుచేత నిప్పుడు ప్రభుత్వమున నప్పు తగ్గించు సమయమును చూడవలయును. అట్లయిన నే సామూహికముల తగ్గిరితని కన్నులు లభింపగలవు. గవర్నరు మీయరల మొట్టమొదట వ్యయమును తగ్గింపవలయుననియెడిది. 1919-న సంవత్సరమునందలి జరుగ నేరదు; 1920-న సంవత్సరములో సాధ్యము కావలయును.

ప్రభుత్వవర్గం.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:— ప్రభుత్వము యుత్సాహము దినమున ప్రభుత్వము స్వేచ్ఛలోని వెన్నును విజయమును దిక్కుముగ నలంకరింపబడెను. అన్నియుద్ధములకు నుండియు నాకాశ్రయములనుండియు, వలసదేశముల హామియనలను నుండియు వేలకొలది బహుమతి హామియను దిప్పినది. ప్రేమాంబులు దొరసాని మెంటుపాట్లు ప్రదేశములోనుండు వెన్ను గోరియద ప్రత్యేకముగ తయారుచేయించి హర యుద్ధమున సంచెను. దీక్షించి గానో మనోహరము నిచ్చిరి. ప్రస్తుత విద్యావిధానమున కార్యకర్తలను నుండునట్టి యేర్పాటులు లేవు. జాతీయవిద్యకు చాల అవసరమైనది జాతీయచారిత్ర భాగము అని వారనిరి.

ఫ్రేబులు కేసు.

అందఱు, ఆక్టోబరు 20 — ఫ్రేబులు కేసులో ఇండియా నుండి సాక్షులు వచ్చిరి. 29 వ తేదీన విచారణ ప్రారంభింపవచ్చును.

ఆంగ్లేయుల యుద్ధము.

అందఱు, ఆక్టోబరు 20:—ఆంగ్లేయుల యుద్ధమునకు గురించి పి. వెబ్బుగారు లైన్స్ పత్రికలో నిట్లు వ్రాసిరి:— మనకున్న 870 0000 లక్షల యుద్ధములలో 6000000 లక్షలకు వైగా ఆంగ్లేయులలోనే కలదు. ఇంకను యేదానికి 8000 లక్షల పానులు పట్టి యుద్ధమునందున్నాడు. ఈరీతిగ తగ్గి చెల్లించిన దేశమునకు మహావ్యయము కలదు. యుద్ధములకు బుద్ధి పూర్వకముగ తమ హాకిలను కనుగొనలేదు. ఆట్లు వారు కనుగొని యెడల అధికార కార్య వానికి వన్నెట్టకలెను.

బోల్షివిక్కుల దురంతము.

వారి అసానము.

అందఱు, ఆక్టోబరు 21:— దెబ్బ తిలరలులకు వ్రాసిన జాబులో చర్చిగారు రష్యాదేశముకు గురించి యట్లు తెలిపిరి. ఆర్థిక స్థితిగలదు బాగుపడుచున్నది. బోల్షివిక్కుల దురంతము త్వరగా తునముట్టవచ్చును. రష్యానుందలి వారి యనేన వారిపని తట్టి. వారికి అంగులు ఆయుధములు మందు సామగ్రిని యిచ్చుచున్నాడు. రష్యానుండు కొత్త ప్రభుత్వము నెలకొని దేశము బాగుపడుటకు ఆంగ్లేయులు తోడ్పడవలయును.

రుష్యాలో యుద్ధము.

కెట్రోగ్రాదు దండయాత్ర.

హెర్బింగుఫన్, ఆక్టోబరు 20:— వాయువ్యభాగమునందు యుద్ధము చేయుచున్న నే పుల్కోవా పట్టణమును పట్టుకొనెను. పుల్కోవా పట్టణమును పీట్రగ్రాదునకు దక్షిణ భాగమునందు 10 మైళ్ల దూరములో కలదు. ఇటీవల వెట్రోగ్రాదునందలి సానోయిరవ్విని జనరలు వ్లాడి మిరోఫ్ గారిని పట్టణము నశంతునకు యుకొని గవర్నరు జనరలుగ నియమించిరి నాకాదళమునకు ప్రాస్తా బోగ్గొలొబోవ్ని శత ఘ్నులకును నిన్న పోరు జరిగెను. తగవార కొటకు నిప్పులుట్టుకొని మందుసామగ్రి ప్రేరినట్లు ప్రకటించునట్లు భవిష్యము తరచు.

ఒరెంజును తిరిగి వచ్చుకొనుట.

ఒరెంజును బోల్షివిక్కులు తిరిగి పట్టుకొనినట్లు వారు చెప్పుకొనుచున్నారు. 19 రిజిమెంటులను పీడించెదరు. ఈయుద్ధము వాలోవ్ కన్నా ఎక్కువ. జనరలు ముఖర్జీవ్ తనా జీ మెననేకు నాయకుల గ నుండెదరు.

బాల్టికు రాష్ట్రమునందు పోరు.

కిగానుండి కోవెకుపొగలకు క్రింద వర్తమానము తచ్చెను:—తెల్లండు ప్రధానమంత్రి యట్లు ప్రకటించెను. జర్మనలు కనివారియు రాత్రి ఉద్దోషముగ్గొటకు ముట్టడించిరి. వారిని తెల్లండు వైరుము నిమిజిరి. కిగాను 35 మైళ్ల దూరములోని వెడెకు ప్రాబుదగ్గర ముట్టడించి నప్పుడు కూడ జర్మనులను తరిమివేసిరి. తెల్లండు వారికి ఆంగ్లకరాను నాకాదళములు తోడ్పడుచున్నవి అందువలన తెల్లండు ప్రజలకు త్యాగము కలుగుచున్నది.

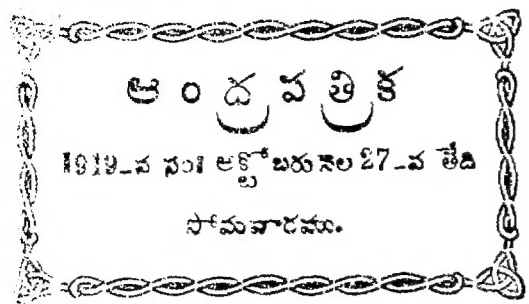
అమెరికా

బ్రిటిషు కొత్తయుద్ధము.

నూయార్క్, ఆక్టోబరు 21:—బ్రిటిషువారి నిమిత్తము ఆమెరికాలో 2500 లక్షల డోలరులను అవ్వపుచ్చుకొనటకు నిశ్చయించబడినది. నవంబరు 1 న తేదీకి బ్రిటిషువారు నూటికి 5 వట్ల వడ్డీగల 1850 లక్షల డోలరు ఆమెరికావారికి తీర్చవలసి యున్నాడు. ఈ యుద్ధము మొత్తములోనుండి ఆ యుద్ధమున తీర్చవలసినది. మిగిలిన మొత్తము ఆమెరికాలో బ్రిటిషు వారికి కావలసిన సామగ్రియు మున్నగు వానికి వినియోగ కరును.

తైయనదీ సేవలు

హ్యారిసు, ఆక్టోబరు 21:—మోనాసు ప్రకటన గుండు మిట్లు ప్రకటించెను:— తైయనదీ ప్రాంతమునందు ప్రభాధి ప్రాయమును తెలిసికొనవలసి యున్నది. ఆ కార్యము జరుగు కాలములో కొంతవరకు సెనలకు నిజమయియు టిటనర మని ప్రభుగారు యుద్ధసభ వారికి నిట్లు తెలిపిరి. ముందునెలకు ఆప్రాంతము నాక్రమించుకొనుట ప్రార్థియగును.

హిందూదేశము:

నానాజాతుల సంఘము

అమెరికా సేనేటు సభయొక్క విజేత కార్యోప సంఘమువారి యెదుట, హిందూదేశమునకు స్వయంస్థి యాధికార మొసగుట అవసరమని, మెలోనీ అను అమెరికా పౌరుడు నివేదించినటుల తెలిపియుంటిమి. మెలోనీగారు రాసిన మునం దిచ్చిన మహాపన్యాసము నిన్నటి దినమందిన ఇండియావత్రికలో ప్రచురింపబడినది. సేనేటు ఉపసంఘమువారు నానాజాతుల సమితి గూర్చియు, సంధి నిబంధనల గూర్చియు, వివిధ జాతుల కక్షమున నివేదించబడిన మొరల నన్నిటి, నాలకిందిరి. మెలోనీగారు, హిందూదేశమునకు గల యిబ్బందులగూర్చి తెలిపిన ఆగష్టు 29 దినముననే, కార్లువెల్, బాటల్, బీల్, పోడిన్, రిఫ్రాక్, లోపాటో అను వారలు, లిథూనియా, లెటేనియా, ఇస్టోనియా, ఉక్రేనియాల కక్షమున వాదించిరి. అమెరికను పౌరులే, ఉపసంఘమువారి యెదుట విజ్ఞాపనల గావించుట కన్నులగుటచే, మిగిలిన జాతులవారు అమెరికావారి మూలమున తమ విజ్ఞాపనలను సమర్పించిరి. హిందూదేశపు కోర్కెలను సందిగ్ధవానికి వెల్లడించుటకు, లోకమాన్యుడు క్రథమమున ప్రయత్నించెను. స్వయం నిర్ణయాధికారమును హిందూదేశమున కొనగట యవసరమని తెలుపుచు, తిలకుగా రొక క్రథమును ప్రచురించి, ఆంగ్లదేశ క్రథముల కెల్లరకు బంచిపెట్టించెను. దీని ప్రతి నొకదానిని, తిలకుగారు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి కింపిరి. జనవరి 14 వ తేదిన, ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి యనుమతిన, గిల్బర్టు క్లోనుగారి టిటుల వ్రాసిరి:

"మీరు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి వ్రాసిన లేఖ చేరినది. మీరు వారినిగూర్చి దయాపూర్వకముగ చేసిన ప్రశంసకు వారు మీకు తమ యభినందనముల దెలుపగోరుచున్నారు. స్వయం నిర్ణయాధికారమును హిందూదేశమున కొనగట విషయమై మున్నగు దానిచింపబడును."

తిలకుగారు, సంధిసభాప్రతినిధిగ దేశీయ మహాజనసభవారిచే నొకకొనబడినను, పార్లమెంటు సంధిసభకు వెడలుటకు బ్రిటిషు అధికారులు వారి కుత్తరు వీయలేదు. అందుచే తిలకుగారు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికిని, క్లిమెంకోగారికిని హిందూదేశము విషయమై లేఖలను వ్రాయుటతో సంతుప్తిజెందవలసివచ్చెను. అటుపిమ్మట హిందూదేశమునకు నానాజాతులసంఘమునందు సభ్యత్వ మీద బడియుట ప్రచురింపబడెను. ఈవిషయమై భారతీయులు దీర్ఘముగ మనసము జేసువలసి యున్నది. హిందూదేశమున కొనగబడిన సభ్యత్వమునకు విశేషప్రాముఖ్యమున్నటుల సామాన్య దృష్టితో జూచు వారికి కాన్పించకపోయినను, విశాలదృష్టితో చూచినచో దాని నిజార్థము వెల్లడి యగును. హిందూదేశమునకు నానాజాతుల సభ్యత్వ నియమడిన నూతనస్థానముపై, మెలోనీగారు తమ యవన్యాసము నాధారపరచిరి. తిలకుగారికి లభించని యవకాశమును, లభపత్

రాయిగారు మెలోనీగారి ద్వారా సమకూర్చుట హిందూదేశపు భాగ్య మనుటకు సంది యము లేదు. మెలోనీగారు హిందూదేశ కక్షమును వహించుటలో, స్వలాభము నపేక్షించుట లేదు. అమెరికా కిందువలన గలిగెడి లాభ మెద్దియైతేను, ఎట్టి మహోద్దేశముతో యూరపీయను సంగ్రామమున అమెరికా ప్రవేశించెనో, అట్టి యుద్దేశముతోడనే అమెరికా హిందూదేశ కక్షము నవలంబించ వలెనని, మెలోనీగారు వాక్రుచ్చిరి.

సంధి నిబంధనల మూలమున ఏర్పడెందు, ఈజిప్టు దేశములకు లేని గౌరవము, హిందూదేశమునకు గలిగెను. సంధిపత్రముపై ఏర్పడెను సంతకము జేయలేదు. హిందూదేశము సంతకము జేసెను. కాని, సంతకము జేసిన మిగిలిన దేశములకు గల స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు లేదు. సంతకము జేసిన ప్రభుత్వము అన్నియు తమ యధికారమునకు లోబడిన ప్రజలెల్ల స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నొసగి తీరవలయునని, మెలోనీగారు నొక్కివక్కాణించిరి. హిందూదేశమునకు సంధి పత్రముపై సంతకము జేసెడి అధికారము నెసగుటలో, ఆంగ్లదేశము మరొక ప్రాంతము సుపాదించుటకు ప్రయత్నము జేసెనని, మెలోనీగారు తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. హిందూదేశమునకు సుబాధించిన క్రొత్త, ఆంగ్లదేశపు ఆంతరంగిక సమస్య యని నుడువవచ్చును. ప్రపంచ మంతయు నిర్ణయించవలసిన సమస్య లుద్భవించుటచే, నానాజాతుల సంఘ మేర్పాటు జేయబడెను. ఈ సంఘము వారు మానవ స్వాతంత్ర్య సమస్యను అంతర్జాతీయ సమస్యగ గానించి తీరవలయునని, మెలోనీగారు నుడిచిరి. హిందూదేశము సంధి పత్రముపై ప్రత్యేకముగ సంతకము జెప్పుట కవకాశ రుచ్చి, హిందూదేశమునకు నానాజాతుల సంఘములో స్థాన మొరగింపుట, హిందూదేశ సమస్య ఆంతరంగిక సమస్యగ నెంచుటకు వీలుండదు.

ఏ కారణముచేతనైన నేమి, ప్రాపంచిక రంగమున హిందూదేశమున కున్నతస్థానము చేకూరినది. ఇతర పరాధీనదేశములకు లభించని పదవి సంభవించినది. దీనిని తొలగించుట కేరికిని సాధ్యపడదు. దీని నెలులయినను ను కయోగించి, హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారము లభించునటుల భారతీయులు కృషిని వహించి యున్నారు. ఇందుకు బ్రిటిషువారి సాయముతో బాటు, అంతర్జాతీయ సంఘము వారితోడ్పాటును కూడ గైకొనుట యవసరమగుచున్నది. ఈయన సరమును గుర్తించియే, మెలోనీగారు సేనేటు సంఘమువారికి విన్నవించిరి. మాంటుఫర్డు విధానము, స్వయంనిర్ణయసూత్రమున కనుగుణ్యముగ లేదు. మెలోనీగారు తెలిపినటుల, తుదకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముయినను సంపూర్ణముగ నొసగబడలేదు. స్వపరిపాలన మనుభవించెడిదేశములలో వ్యవహారమున నుండెడి పదజాల ముకయోగింపబడెనుగాని, జనుగు స్వపరిపాలనాధికారము మాత్రము ప్రసాదించబడలేదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము బడయుట కర్హతగాంచయెడల, నానాజాతులసంఘములో స్వాన్ని ప్రపంచవ్యవహారములను పరిష్కరించుట కర్హతగాంచెనని నుడువుట, హాస్యాస్పద మగును. అందుచే స్వపరిపాలనము బడయని హిందూదేశము, నానాజాతుల సమ్మేళనమున తన విధాయకకృత్యమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహించవలెనని, భారతీయులు స్పష్టపరుపవలసి

యున్నారు. ఆంగ్లదేశమునందును, అమెరికాదేశమునందును, ప్రజల కోర్కె లిటుల వెల్లడింపబడుచుండుచున్నది, ఇందుల కనుగుణ్యముగ భారతీయులు స్వదేశమున గూడ తమ దృఢ నిశ్చయమును తెలిపి, స్వయం నిర్ణయాధికారమును పొందుట లాభకరము. దొరకిన అవకాశముల నన్నిటిని తిన్నగ వినియోగింపగలవారే సత్వరాభివృద్ధి జెందుదురు. ఆంగ్లదేశముల కిందుగల నేర్పు ఇతరులలో గాన్పించును. భారతీయులు గూడ, తగిన చాకచక్యమును నేర్చుచు జూపి తరువాతకాలమును కోల్పోవక కృషినిచేయు భాగ్యము. తలపని తలంపుగ లభించిన నానారాష్ట్రసమితి సభ్యత్వమును, భారతీయులు మాతృ దేశోద్ధరణకై నువయోగించు కొనవలె గాక!

సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు: నిర్బంధపద్ధతులు.

ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులకు సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు, విశాలభావ సమన్వితులని, మన కెల్లరకు దెలిసిన విషయమే. రాజ్యాంగసంస్కరణముల గూర్చి వారు దెలిసిన భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనము వారి యుదారబుద్ధికి ముఖ్యనిదర్శముగ నున్నది. మంజూలు రాష్ట్రమున నవలంబించబడిన దండన పద్ధతులకు వారు సహించబాలక తమ యున్నత పదవి నేమాత్రమును సరకుజేయక, తమ మహిమ్నాక్షే తెలిపిన విధమున ప్రవర్తించి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు బాత్యలయిరి. మంజూలుగోనవలంబించబడిన పద్ధతులపై సర్ శంకరన్ నాయుడుగారి యభిప్రాయములను చికించుటకు, భారతీయులు మిగుల శుతూహలులుగ నుండునటుకు సందియములేదు. బిసెంటుగారిచే నాంగ్లదేశమున నూతనముగ నెలకొల్పబడిన "యునైటెడు ఇండియా" పత్రికలో, సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడి జేసిరి. సర్ బి. పుల్లయ్యగారు తూర్పు బెంగాలు దేశములో ప్రజలకు నిర్బంధింప మొనరిడెను. అప్పటినుండియు, నిర్బంధ విధానము మిగుల తరుమగ నవలంబించబడుచున్నది. వత్రికాస్వాతంత్ర్య ముకంటిరిడి. సక్రమాందోళనము సహితము కార్య నిర్వాహక పర్లమెంటుకు బాత్యమగుచున్నది. మంజూలదేశమునకలిగిన సంఘటనములు విలున్నిటి యొక్కఫలితమని సర్ శంకరన్ నాయుడుగారు తెలుపుచున్నారు. యుద్ధ మధ్యమున నిర్బంధములను విధించవలసిన యవసరము గలిగినటుల దలంచినను, సంగ్రామము ముగిసిన పిమ్మట ఇంకను కఠినమగు నిర్బంధములు విధింపబడుచుండుట, విచిత్రముగ దోషకమానదు. సక్రమాందోళనమును నిరోధించుట కిట్టి ప్రయత్నములు సుఖపడుచున్నటుల, ప్రజలు తలంచుట కవకాశము గలుగుచున్నది. అధికారులలో రాజనీతి తూహ్యమగు చున్నందులకు, రాజభక్తి కరులకు భయమును విపాదమును గలుగుచున్నవి బ్రిటిషు ప్రభుత్వ స్థాపనమునకు ప్రజలే యధికముగ తోడ్పడినటుల, హిందూదేశ చారిత్రము దెలుపుచున్నది. అట్టితరీ, భారతీయులకు పూర్వమునుండియు బ్రిటిషు వారిపై ప్రేమ భావమే ప్రబలియుండెను. కాని, ప్రస్తుత మవలంబించబడు చున్న నిర్బంధవిధానమువలన, ప్రజలు తమ పూర్వవిశ్వాసమును కోల్పోవుచున్నారు. అట్టి విశ్వాసము తిరిగి నెలకొనవలయునని, శంకరన్ నాయుడుగారు గోరుచున్నారు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ఉదారభూయిష్టములుగ నుండవలెను. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారు తమ యిచ్చవచ్చిన నిర్బంధ శాసనమును నిర్మించి, వ్యక్తి

హస్తాంతరమును భంగపరుచుకుండ, రాజ్యాంగ సంస్కరణ విధానము కట్టుదిట్టముల నేర్పరుచవలయునని, సర్ కెంకరన్ నాయకుగారు స్పష్టముగ కోరిరి. దీని బట్టి, జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణమును సంస్కరణములలో జేర్చుట ఎంతటి యవసరమో స్పష్ట మగుచున్నది. కెంకరన్ నాయకుగారు సహితము, దీని యావశ్యకతను గ్రహించుట సంతసప్రదము.

ఆంధ్ర ప్రతినిధి శ్రీయుత చెంచయ్యగారు
ఆంధ్రరాష్ట్రీయోపసంఘ సంయుక్త కార్య వర్ష యగు పురాం నాగభూషణుల కుతులుగారు మా కిటుల వ్రాయుచున్నారు:

ఆంధ్రుల ప్రతినిధిగా ఇంగ్లాండుకు వంతు బడిన శ్రీయుత పి. చెంచయ్యగారు అచ్చటనుండి నొడినముల క్రిందట ఉత్తరము వ్రాయుచు సొమ్ము లేక రాము విశేషముగా సంకటపడుచున్నట్లు తెలిపిరి. వారు ఇచ్చటనుంచి బయలు జేరి నపుడు వారి కియబడిన మొత్తము పిమ్మట రెండు సార్లు పంపబడిన 79 పానులు కలిసి వారికి రమారమి 2000 రూపాయలు చేరినవి. ఇంకను వారికి 2500 రూపాయలవరకు చేరినగాని తిగిరా వలను వడదు. ఓడలయందు నసతి తక్కువగా నుండుట వలన వారి యిష్టప్రకారము వేగిరముగా వచ్చి ఓకు పీలుండదు. వారి యుత్తరము చెప్పపురి చేరిన తరువాత చెప్పపురి వాసులు కొందరు ఇది వర కీ నిమిత్తమై చంపాసిచ్చియుండియు తిరిగి చందాలు వేసి 400 రూపాయలు ప్రోగుజేసియుండిరి. ఇది శ్రీమై శ్రీ చెంచయ్యగారికి పంపబడును. మిగత రెండువేల రూపాయలకూడ యే విధమున నైనను సమకూర్చి పంపియింపవలెనని శ్రీయుత చెంచయ్యగారు విశేషకష్టమునకును నష్టమునకును గూడ లోనగుచు వారి రాక యాలస్యమైన యెడల ఇక్కడ వారి వృత్తికి కొంత హానియగులుగును. ఇట్టి సందర్భమున వలసినసొమ్ము వారికి శీఘ్రముగ నంపి వారిని తిరిగి దేశమునకు రప్పించు ప్రయత్నము నాంధ్రు లెల్లరు జేయుట విధానిక మైనది. పంజాబు నిధికి ఆంధ్రులు ప్రత్యేకముగ వాగ్దానము జేసిన రెండువేల రూపాయలను దాదాపుగా ముట్టినవి. ఆంధ్రులు ప్రత్యేకముగ 1781 రూపాయలు పంపిరి. మిగత మొత్తము మద్రాసులో నేర్పడిన పంజాబునిధి సంఘము ద్వారా ఆంధ్రులవలన వచ్చునని. శ్రీ చెంచయ్యగారికి కావలసిన వైకము నాంధ్రులే పంపవలసి యున్నందునను, ఇందుకు ఆంధ్రేతరులు పూను కొనరు గనుకను ఆంధ్రులందరు వట్టు బట్టి ఈ 2000 రూపాయలను సమకూర్చి శ్రీ చెంచయ్యగారికి పంపి తమ విధిని నిర్వర్తించుకొందురు గాక! ఈపని బహుశీఘ్రముగ జరుగవలసి యున్నది. సమకూర్చబడిన మొత్తములు నాపేర పంపగోరెదను.

కె. రామలింగారెడ్డిగారు
నిన్నటిదినము రామలింగారెడ్డిగారు దేశ భావలలో విద్యనేర్పవలసిన యావశ్యకత గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. హిందూ దేశమున దక్క మరియొక దేశమునందీ సమస్య యుదయించుట లేదు. ప్రతిదేశమునందను, దేశభావలలోనే విద్యగలబడుచున్నది. అన్యభావలో విద్య నేర్పవలసిన దుర్గతి హిందూ దేశమునకు మాత్రమే సంప్రాప్తించినది. దానినుండి దేశము బయల్పడిన గాని, బాగుపడజాలరు. హిందూ దేశమందన్ని భాగములలోను, మద్రాసు రాష్ట్రము సంధాంగ భాషావచార మధికముగ నున్నది. కాని,

కళలలోగాని, వ్యవసాయలోగాని, విశ్వవిద్యములోగాని, మదరాసు రాష్ట్రము మిగుల వెనుకబడి యున్నది. కొలదికాలము క్రిందటివరకు భారతీయులచే స్థాపితబడిన ఆంగ్లవైదిక పత్రికయొనరు లేని బొంబాయి రాష్ట్రము పురోభివృద్ధియందు హిందూ దేశమునకు మార్గదర్శకమగుచున్నది. బాలుని యావనములో ప్రధాన భాగము, విషయగ్రహణముకన్న అన్యభాష నభ్యసించుటలోనే వ్యర్థమగుచున్నది. అసహజమును, దేశావర్తదాయకమునగు వద్దతి, ఎంతత్వరలో తొలగిన దేశమున కంతటి మేలు గలుగును. ఉపన్యాసకులగు రామలింగారెడ్డిగారి యొక్కయు, అభ్యర్థులగు న్యా. శేషగిరి అయ్యగారి యొక్కయు హితవాక్యములు, విద్యావిధానమున మార్పు త్వరలో గలుగుటకు తోడ్పడునని తలచెదము.

దక్షిణాఫ్రికా విచారణసంఘము

ఈ సంఘము వారు, భారతీయుల వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి మాత్రమే విచారణ సలుపుచు రని, తెలిసినంతవఱకు, ఆంగ్లోహైదరాబాద్ పత్రిక యగు ట్రెమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక సహితము తన యసమ్యతి సీరికైన వెలిబుచ్చినది.

“భారతీయుల స్థానము సహనయోగ్యమగుటకు, సమస్యయంతయు పరిష్కరింప బడవలసి యున్నది. భారతీయులు స్థిరాస్తి హక్కుదారులగుట గూర్చియు, ఒకరాష్ట్రమునుండి వేరొక రాష్ట్రమునకు వెడలుట గూర్చియు, విద్యా సౌర్యములను పూర్తిసంపద గూర్చియు, వెంటనే విచారణవలయును. విచారణవలసిన విషయములగూర్చి, కరిమాగర్ మింకను గాలేదు. వాటిని గూర్చి చర్చించుట కింకను కాల మున్నది. వై మూడు విషయముల నైనను, నిర్ణయము గావలసినవాటిలో జేర్చవలయునని, ఇండియా క్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా క్రభుత్వమువారిని కోరుట అవసరమని, మేము తెలుపుచున్నాము. 1917 సంవత్సరమున, సామ్రాజ్య మహాసభ జరిగిన నాటినుండియు, బర్లను, మలన్, స్టెట్స్ సేనానిగార్లు భారతీయులకు తియ్యలి మాటలు చెప్పిరి. ఈ వాక్యము లెంతవరకు స్వాదమపూర్వకమయినవో, విచారణసంఘ నిర్మాణము బట్టియు, సంఘమున కేమి బడు సభికారములబట్టియు, పరిశీలించబడుచు. దక్షిణాఫ్రికావారి కీ విషయము గూర్చి స్పష్టపరచుట, ఇండియా క్రభుత్వమువారి విధియై యున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులగు వి. పి. మాధవరావు, కుటులగార్లు సాతామ్మలనులో నువన్యసిం చిన పిమ్మట, సభవారి తీర్మానము నేకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి.

“మాధవరావు, కుటులగార్లు యువన్యాసమును వినినపిమ్మట, ఇండియా గవర్నమెంటు బిల్లును కాంగ్రెసుసభ వారితీర్మానముల ననుసరించి మార్చవలయు ననియు, దక్షిణాఫ్రికా క్రభుత్వ వద్దతి ననుసరించి హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించ వలయు ననియు, యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”

ఇట్టిసభలు నవంబరు 23 తేదీవరకు ఏర్పాటు జేయబడినవి. అక్టోబరు మాసమున కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు 13 సభలలో నువన్యసింతురు. నిన్నటిదినము బ్రాదుఫర్డులో 13 వ సభ జరిగియుండవలెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు గావించెడి ప్రబోధము ఫలదాయకమగు గాక యని కోరెదము.

దేశీయ మహాసభ.

ఇంగ్లీషుమను వృత్తిక.

అత్యుత్సాహ దీప్తి: మిమనరగాత కొన్ని వరకులను గోరిరి. ఆ వరకులకు సత్కారములుగా రంగీకరించిన గాని సభాకాలానిర్వాహమున కడుతుంతు మని. ఇక కాంగ్రెసు వారి నేము విధముల దొరకనమువారికి వత్తికి కలిగించెదరు. వారి ముక్తులకు లొంగకుండ నిజకలిగిన వటువలకుల వారెవ్వరు నుడవీ జేరవన లేదు. బాధ్యులుగాను లొంగకుం దిన మెక్కిగనుగాను మంచిగానో గట్టిగానో చెప్పి బాధ్యులుగాను లొంగునట్లు చేసెదరు. మెక్కిగనుగాను పట్టుబట్టి రాజప్రతినిధిగాక కట్టించుచుండు. వారును వెనదిరిదీర యిండియాకు ప్రతివల రిప్పక అభివృద్ధి మిజిగలదని యింగ్లీషుమను వృత్తిక గ్రాసినది.

అమృతబజారు వృత్తిక.

సక్రమాంతరమున సాగించెదదేశీ ఘాతుక కార్యముల రహస్యముగ జరుగుటకు తగినవిధమున మెక్కిగను గారనుమతింపించి నేము నమ్మబలము బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుల ధీకృతి అట్లు పరిణమించుటకు తగినవిధమున మనము దేశమున నమ్మవలసి యుండునని అత్యుత్సాహవృత్తిక గ్రాసినది.

* * * * *
బొంబాయి రాష్ట్రీయ సభవారు ఆగ్రెంజువారి 24-6 భారత జాతీయ మహాసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నికైన గోరిరి. ఆసరిధిలో పండిత మోహిలాలు నెహ్రూ బాలగంగాధరతిలక్, సర్ కెంకరన్ నాయకుగారు.

* * * * *

అన్నికట్లవారు నాన్యోగించుటకు.

బాహుళ్య, అట్టలకు 25: — జేత మహాసభయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారు క్రిందటి బుధవారమునాడు ఆహ్వాన మే ఎడతన రేయికట్లలో గున్న జ్ఞాన భారత నాథులందఱును అత్యుత్ సరము కాంగ్రెసువారు రావలయునని అందఱికి నా హ్వానముల నుప తీర్చించిరి. ఆహ్వానపత్రముల నన్నిటి నాహ్వానసంఘాధ్యక్షుల దంపును. యాదవ్వాగ జేత మహాసభయొక్క స్థాయిసంఘాధ్యక్షుల సాహస్య కార్యవర్గి తుదివఱకులో పరిచేత గోరెవల యనని వారు నిశ్చయించుకొనిరి.

మణిపురము సంగ్రామము.

ఆసామి శీఘ్రమిమనరగాత మణిపురమున కేగిరి. 17 వ తేదీని రాజ మిరిగిరి దర్బారుజరిగిరి. మూలీకరుల వాలు నడంతుటకు శ్మశానపరిసరం. 20 వ తేదీ రూపాయ అను యిండియా దొరకనమువారి యిచ్చనకు. కొండబాతుల వారి పరిపాలన మిమనరగాత దిగ జరుగుటకు కొండలలో నే నలుదీరిజను కార్యాలయము లేర్పాటుపడును. ఆవల నలు దీరిజనుల ఆఫీసులు నివసించురు. గోష్టుమున్న నునది నేయి బును. న్యాకస్థానముల సాతకాలు వై వ్య కాలము మున్నగున వి వి ర్ప ద ప బ దు ను. ఇట్లు క ని చేయలేనిన వ్యవసాయకులకు నిశ్చయము. కొండబాతుల వారలకు సంస్థానమునకు యిడ్డవచ్చి ద్వారా సొంత 75 వేలు వచ్చుచున్నది. ఇకయును వారికోరవ సొంత 125 వేలు వ్యవసాయ బడవలసియుండును. ఇడ్డవచ్చులకు న చుప్పసామ్మిలోనుండి 65వేలు వారికి గాను వ్యవసాయపడలే ను. కాని యిమిమకు 65 వేలును చుప్పసామ్మి కన్న 50 వేలకంటె చుప్పసామ్మిగా వారి కొంత వ్యవసాయక పీఠం దనితోచుచున్నది. ఇది 75 వేలు కావలెను. మణిపురము సంస్థానమువారు బ్రిటిషు దొరకనము వారికి చెల్లించు కట్టుం 50 వేలులో 5 వేలను మాత్రమె యిమిమకు దొరకనము వారికి చెల్లించి రిక్కిన 45 వేలను కొండ బాతులవారి కొరకు వ్యవసాయముల బ్రిటిషు దొరకనమువారు రనుమతింపిరి సంస్థానమునుండి వేజుబడినోడ్డు మరాఠ్సుమిత్రము సంస్థానమువారు దొరకనమువారికిచ్చుచున్న 80 వేలను యిమిమకు విద్యు సక్కిరిలేను. ఆ మొత్తమునూడ కొండబాతులవారి కొరకే క్షయపరచలేను. సంస్థానమువారు దొరకనమువారికి తీర్చవలసినవిద్యునుగూర్చి ప్రతిసామన 60 వేలరూపాయల నియ్యి సక్కిరిలేను. సొంత 80 వేలు మాత్రమె యిచ్చి చాలునని కమిషనరుగారు నడిచిరి.

బొంబాయి గవర్నరుగారి కాననసభ్యులకు ఆసరిధిలో 25 వార్షిక కార్యకేమిగాత తదివారమునాడు ఛార్జ్ ట్రెచ్చు కొనిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

సె నే టు స థ.

శనివారం సాయంత్రము 2-30 గంటలకు గా॥ శాస్త్ర యముద్రి ఓట్టుకట్టుగాని అగ్రాసవాదిపర్యవక్రింద సే నే టు స థము, సే నే టు స థమునకు పరిగి సమావేశమై ఈ క్రిందివిషయముల చర్చించిరి.

రిజిస్ట్రార్ కు వదలి.

ఒక నిబంధన నకలపరిచి ఒక కార్యము రిజిస్ట్రార్ చేయవలసి కచ్చితముగా, ఆచేయవలసినరీతి సెలవు దినముగా నిబంధించిన యెవల మనసటి దినము ఆకార్యము చేయబడుచున్నది. అట్లు మనసటిదినము ఆకార్యము చేసిన నిబంధనలను నల్లంబించియు ఎంచుకొనవచ్చును. ఈ తీర్మానము సిండికేటువారిచే ఉపసాదించబడి కె. రామనాథాచారిగారిచే బలపరచబడి సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

రిజిస్ట్రార్ కు కార్యాలయపు గంటలు.

కడప సెంటర్ నుండి సరికొత్త ప్రవేశమును, రిజిస్ట్రార్ కు కార్యాలయములో రాత్రి 12 గంటలవరకు కట్టబడియుండెను. కడప యీ కార్యాలయమునందు పరిచరగు గంటలను నిర్ణయించుట ఆవశ్యకమని కె. శ్రీనివాసయ్యగారు యీ క్రింది తీర్మానము ఉపసాదించిరి.

తీర్మానము:—రిజిస్ట్రార్ కు కార్యాలయమునందు క్లర్క్ వ్యవహారములు జరుగుగంటలు ఉపసాది 11 మొదలు సాయంత్రము 8 వరకు ఆదివారములు, కడపటికివారములు గలయునందు ప్రకటించబడు సెలవులయందు ఆఫీసు తెరువబడదు.

సాయంత్రము 8 గంటలవరకు, ఆరుటకుబడుట 4 గంటలవరకు ఆఫీసు ప్రవేశమునకు కె. వి. రామనాథన్ గారు ఒకసవరణమును ఉపసాదించిరి. ఈ సవరణములో తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

మూర్ఖులు.

యం. యల్ దీగ్రీయుమ్మ పద్ధతియందును కృతార్థులై సవారి చేర్చు ప్రకటించు నియమముల యందును కొన్ని అన్ని మార్పులు చేయబడినవి.

మెడికల్ డిగ్రీలు.

ఈ కమిటీ ప్రవేశమును విషయమై ఈ క్రిందిమాటలు చేయబడినవి. యం. డి. బి. యస్., లెక్ యర్. యం. అందు యన్ కడపటి పరిక్షాప్రవేశమును.

కడపటి పరిక్షా:—పరిక్షా అన్ని భాగాలకు రూ 50 మొదటిభాగము మాత్రము రూ 20; రెండోభాగము మాత్రము రూ 30.

బి. ఏ. (హానర్సు) పరిక్షా-రీ వ బ్రాంచి.

1920 సంవత్సరమునందు జరుగు బి. ఏ. (హానర్సు) రీ వ బ్రాంచి పరిక్షా 1919 సంవత్సరపు నిబంధనల ప్రకారమును, 1920 సంవత్సరపు నిబంధనల ప్రకారము జరుగును. ఇది గా॥ మెక్స్ ముల్ గారిచే ఉపసాదింపబడి, శాస్త్రముద్రికావారు ప్రకటించుటకు బలపరచబడి సభవారిచే ఆంగీకరింపబడినది.

అకెడమిక్ ఉడుపులు.

కాన్స్ కేషన్ యందు పట్టభద్రులు ఉడుపులు ధరించు నిబంధనలందు కొన్ని మార్పులు సభవారు చేసిరి.

డెల్ బాకాలేజి.

ఈ కాలేజి సంఘమువారు ఇంటర్మీడియేటు తరగతుల వారి కళాశాలలయందును, తరగతుల వారి యంత్రపు ననుసరించి ఈ విశ్వవిద్యాలయమునందు డెల్ బాకాలేజి కళాశాలను ఏర్పిక్షావరకు తీర్మానము రెవరెండు మెట్స్ గారిచే ఉపసాదించబడి, గా॥ మెక్స్ ముల్ గారిచే ఉపసాదించబడి సభవారిచే ఆంగీకరింపబడినది.

డాక్టర్ లా జర్నల్ గారి ఎండ్ మెంట్.

కాన్ఫ్రెసుల సభ్యునియి ఇండియన్ క్రిస్టియనుల మత్స్యములయందుకు మానవము 20 రూపాయలు విద్యార్థి చేతన మొదలగుటకు ఒకభండును విశ్వవిద్యాలయమునకు పోషించినందు డాక్టర్ లాజరసుగారు పాగ్గాన మొదలెరి.

ప్రీ కెకాగ్ గారు యీ విద్యార్థి చేతన విషయమై సరియగు నిబంధనలను ఏర్పాటు చేయలేదనియు, యీ విషయము రాబోవు సే నే టు స థయందు చర్చించిన బాగుండునని అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

ఉపసాదించు రెవరెండు మెట్స్ గారు వై అభిప్రాయములో ఏకీభవించు తరు తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొనిరి.

కలకత్తా యూనివర్సిటీ కమిషన్.

జి.ఎ. సచేకగారిక్రింది తీర్మానమును ఉపసాదించిరి. తీర్మానము.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ వారి సేవేదిక మను సరించి యీ విశ్వవిద్యాలయమునకు ఎట్టి మార్పులను చేయవలెనో ఆలోచించి నివేదించుటకై యీ క్రింద పేర్కొనిన సభ్యులతో ఒక సంఘము ఏర్పాటుచేయవలెను.

సంఘసభ్యులు:—గా॥ శాస్త్రముద్రికా ఓట్టుకట్టుగారు, గా॥ శాస్త్రముద్రికా కర్ ఆల్బర్ టీమ్ గారు, గా॥ శాస్త్రముద్రికా కేషగిరి ఆల్బర్ గారు, గా॥ లిటింగ్ హెల్మగారు, గా॥ ఇ. యం. మెక్స్ ముల్ గారు గా॥ సర్క్ కెనరల్ గిప్పగారు, కె. శ్రీనివాస ఆయ్యగారు, హెచ్. జె. ఆల్బర్ గారు, యల్. ఎ. గోవిందరావునయ్యగారు, పాదరు. బర్మాగారు, డబ్ల్యూ హెచ్. జేమ్స్ గారు, కె. వి. రామనాథన్ గారు, కె. రామమూర్తిగారు, జె. ప్రీ కెకాగ్ గారు, ఆర్. యస్. ప్లాటాన్ గారు, పి. వి. కేపులయ్యగారు, పి. యస్. ప్రెకాగారు, కె. రామనాథాచారిగారు, డాక్టరు. గిప్పర్ ప్లాటరుగారు, యస్. కుప్పసామి కాన్స్ట్రీగారు, జి. మెటెరింగరావుగారు, జి. రామకృష్ణ పిల్లేగారు, డబ్ల్యూ. యస్. జంబ్రోగారు, పి. పి. రామస్వామయ్యగారు, యస్. కృష్ణస్వామయ్యగారు, హెచ్. జి. కర్నాగారు, జి. వి. కె. కుమార కాన్స్ట్రీగారు, ఎ. మెక్స్ ముల్ గారు, కె. వి. రంగస్వామయ్యగారు, ఆర్థర్. డెలిన్ గారు, యస్. గార్డియగారు, ఎ. యెక్. హైదర్ గారు, కె. రామలింగా రెడ్డిగారు, పార్. అస్సాసామిగారు, జి. ఎ. సచేకగారు (కన్వీనరు)

ఈ తీర్మానము నుపసాదించుచు జి. ఎ. సచేకగారిట్లు పర్యవేక్షించిరి:—ఇట్టి సంఘముల నియమించి కార్యము జరుపుటకు దొరతనమువారికిని విశ్వవిద్యాలయమువారికిని అధికారము కలుగును. ఈ విషయమున విశ్వవిద్యాలయము శ్రేయదీను కొని మార్పులు చేసికొనిన బాగుండునని వైసరాముగారు అభిప్రాయమిచ్చిరి. కడప మనకభ్యుత్సాహులకి శ్రేయ ఇచ్చుటకంటే సే నే టు స థయే యీ విషయముగరించి ఆలోచించిన బాగుండును. కలకత్తా యూనివర్సిటీ కమిషన్ వారు తమ నివేదికను మార్చి విశ్వవిద్యాలయము పెక్కు-హాట్ల ప్రకటించిరి. అట్టి ప్రకటన మనము తగునట్లు విద్యార్థిభావమును ఆ కమిషన్ వారి నివేదిక మనుసరించి, మార్పులు చేయవలెను.

లిటింగ్ హెల్మగారు యీ తీర్మానమును బలపరచిరి.

శాస్త్రముద్రికా కేషగిరి ఆల్బర్ గారు.

ఈ తీర్మానము సమీక్షించుచు యీ యేర్పరిచినసంఘము పెద్దదనియు, వీరులిసి తనిచేయుట అసంభవమని చెప్పిరి. సే నే టు స థయందు ఒక సంఘము యీ విషయమై చర్చించి తీర్మానించవచ్చును. అత్యున్నత ప్రతిసే నే టు స థమును తన అభిప్రాయము ప్రకటింప ఆవశ్యమందును. ఇట్టి ఉపసంఘముకట్టి ఏర్పాటుచేసిన సే నే ఆసంఘమునకు తేజోవ్యమను పుచ్చుకొనెను.

కమిషన్ వారు, దొరతనమువారు మధ్యను విద్యను గలపు విధానమును అతి తీవ్రముగా ఖండించిరి. ఈ విషయమై దొరతనమువారు రెడ్డి మార్పులచేయ సెంచియున్నారో కొంచెము కూడ మనకు తెలియదు. అట్టి సందర్భమున సే నే టు వారు యీ విషయమై తీర్మానించుటలను ఏమియు లాభములేదు.

ఎ. కృష్ణస్వామయ్యగారు

యీ తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు ఇట్టి ప్రాయ మిచ్చిరి:—ఈ సంఘము చాల పెద్దది. వీరుకలిసి పనిచేయుట కష్టము. ఇట్లు సే నే టు స థయందు కృతార్థులయి కన్న దొరతనము వారు తమ ఉత్తరవులను ప్రకటించుటకు రక్షించుట తీర్తము.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి. సే నే విషయమున శాస్త్రముద్రికా కేషగిరి ఆల్బర్ గారిలో భిన్నాభిప్రాయములకు చింతిల్లుచున్నాను. విజయం మధ్యను విద్యా విధానము మార్పులు ఆ కళ్యణము అదిదొరతనమువారివని. అయినను దొరతనమువారు, సే నే టు వారి అభిప్రాయమిచ్చు భూర్వమే, వారి విషయమై ప్రకటించుట మిక్కిలితప్పు మన తీర్మానముల, ననుసరించియు వారు కార్యక్రమ ములో చించవలెను. దొరతనమువారు మన తీర్మానముల నల్లంబించిన వారికప్పు వారిమీద సే యుండును. ఏవిధముగ మూలము సే నే టు వారి అభిప్రాయముల ప్రకటించుట అవశ్యము.

శాస్త్రముద్రికా కుల్టూట్రాటర్ గారు

తీర్మానమును బలపరచుచు కమిషన్ వారు మిక్కిలి శ్రమతో అధికమగు విజయంల తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించిరి. అట్టి అభిప్రాయముల విషయమై యీ విశ్వ విద్యాలయము వారు ఆలోచించవలెనుట ననుచుండెను.

కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారు

యీ తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి:—ఈ విషయమై కార్యభారము తనొంచవలసినవారు దొరతనము వారుగాని విశ్వవిద్యాలయము వారుగాను. కనుక దొరతనము వారికి ముందే సే నే టు వారు తీర్మానములు జేయుటలను ఏమి లాభము తెలియవచ్చును. ఇండియా దొరతనము వారే కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయ కమిషన్ ను నియమించిరి. కమిషన్ వారు తమ నివేదిక మను ప్రకటించిరి. ఇంక విద్యా విధానమును మార్పులచేయుట దొరతనమువారి ముఖ్యభర్యము. కావున యీ సమయమున సే నే టు వారు యీ విషయమున తేజోవ్యమను పుచ్చుకొనిన దొరతనమువారు పనిచేయవలెనుటకు ఒక మును కలిగించిన వారు మునున్నాము

మెక్స్ ముల్ గారు

ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు పూయ మిచ్చిరి:—ఈ సంఘము పెద్దదనియు నను, వీరు తేరు తేరు ఉపసంఘములుగా ఏర్పాటు చేసుకొని, కార్యభారమును పంచుకొనదురు గాన సంఘము పెద్దదని భయపడవలెను. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకులే లాపములు అనేకములు లేవు. అయినను కమిషన్ వారి నివేదికము ననుసరించి విద్యార్థివృద్ధికి మార్పులు చేయుట అవశ్యము.

దివాక్ బహదరు గోవిందరావునయ్యగారు

యీ తీర్మానమును బలపరచుచు సే నే టు వారికి తమ అభిప్రాయముల ప్రకటించుట భర్యమనియు విద్యా విధానము రేయి మార్పుచేయవలసిన సమయమందు దొరతనము వారికి కార్యలోచనయందు సహాయముచేయుట కర్తవ్యముగాని దొరతనమువారి ప్రకటనల. విమోచనలనని యీ తాస్స వామతో నుండుట మేలుకాదు అనిరి.

ప్రణతా ర్థవారలయ్యగారు

గారు తీర్మానమును అధిక్షేపించుచు సే నే టు వారికి మధ్యవిద్యా విధానమునై ఏలాటి అధికారము లేదనియు, నియమించబడిన సంఘము పెద్దదనియు అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

సవరణములు.

సంఘమునందు యీ క్రింది పేర్కొనబడిన పేర్లను చేర్చవలయునని సవరణములు ఉపసాదించి బడెను

మిన్. డిలాహే గారు గా॥ బి. యెక్. కర్నాగారు గా॥ యస్. శ్రీనివాస ఆయ్యగారు, కె. డాండ్ కర గారు, మిన్. ఇ. మెక్స్ ముల్ గారు, పి. ఆర్. స్వామి నాథయ్యగారు, శాస్త్రముద్రికా కుల్టూట్రాటరుగారు, రెవరెండు మెట్స్, యల్. యస్. డెలిన్ గారు, యస్. ఇ. రంగస్వామిగారు.

తీర్మానము ఆమోదింప బడినది

ఈ వైశేష తీర్మానమునందు చేర్చుటకు ఉపసాదించుట ఆంగీకరించెను. ఈ సవరణములలో తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

గోకలే ప్రెజి.

ఈ ప్రెజి ఎకనామిక్స్ డిప్టామా గలిగిన వాడుకూడ పొందవచ్చునని నిబంధనల యందు సవరణము చేయవలెనను తీర్మానము డాక్టరు ప్లాటరు గారిచే ఉపసాదించబడి సభవారిచే ఆమోదింపబడినది.

అరవ నిఘంటు.

ఈ నిఘంటు సంఘమువారికిని సిండికేటు వారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు ప్రకటించవలెనను తీర్మానము దివాక్ బహదరు గోవింద రావునయ్యగారు ఉపసాదించిరి.

వై ను ఛాన్సెలరుగారు, సే నే టు స థయందు ఉపయోగా ర్థమై సిండికేటు, చర్చ అచ్చొత్తించుట సిండికేటువారి భర్యమని నూచించిరి.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు యీ తీర్మానములు బలపరచిరి. తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదింప బడెను.

సభ అంతటితో మగి నను.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కార్యోత్సాహమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటలను గే కల గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమునకు కలుగజేసి కరీర సాధ్యమును దృఢపరచును, ఆ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నియమమును, హాస్యచారిత్రము మే మే ధరించి తంతుకము. కంటే ప్రాయశోకము. (219)

వైద్య శాస్త్ర మునికొక గోవిందజి, అతంకనిగనా కేవలము, 157, బాల్కన్, బ్రాన్

సాంఘిక వార్తలు

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు:— శ్రీ శ్రీ కాంగ్రెసు సంఘము వారి సభాధ్యక్షులు...

తంత్రీ వార్తలు:— ప్రైవేట్ సెక్షన్లు, ఆఫీసులు, ట్రాన్స్మిషన్లు...

వాలంటరీ బ్రాహ్మణేతర సమాజము:— వాలంటరీ బ్రాహ్మణేతర సమాజము...

విద్యుత్ కంట్రాక్టు:— విద్యుత్ కంట్రాక్టు...

శ్రీయ్యుల సేవక సమాజము:— శ్రీయ్యుల సేవక సమాజము...

మద్రాసు కార్పొరేషన్ మరణ రిపోర్టు:— మద్రాసు కార్పొరేషన్ మరణ రిపోర్టు...

మ్యూసికల్ ఎలెక్షన్లు:— మ్యూసికల్ ఎలెక్షన్లు...

ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము:— ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము...

చెన్నైలో స్వాగత సభ:— చెన్నైలో స్వాగత సభ...

యందు కూర్చుంటున్న వ్యక్తులను చూసి అందుకు...

నాల్గవ ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ, మద్రాసు:— నాల్గవ ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభ...

స్ట్రీటు లైట్స్ రాకపోకలు:— స్ట్రీటు లైట్స్ రాకపోకలు...

మరాఠీ భాషాభివృద్ధి సమాజము:— మరాఠీ భాషాభివృద్ధి సమాజము...

9-వ శ్రీ శ్రీ బ్రాహ్మణేతర సమాజము:— 9-వ శ్రీ శ్రీ బ్రాహ్మణేతర సమాజము...

స్ట్రీటు లైట్స్:— స్ట్రీటు లైట్స్...

దక్షిణాఫ్రికా విచారణ ఫంక్షన్లు:— దక్షిణాఫ్రికా విచారణ ఫంక్షన్లు...

సర్వజన సభ:— సర్వజన సభ...

చెన్నైలో మహాసభ:— చెన్నైలో మహాసభ...

వైస్రాయి గారికి స్వాగత పత్రము లివ్వించుట:— వైస్రాయి గారికి స్వాగత పత్రము...

I. "స్వాగత పత్రమును ప్రైవేటు కేటగిరీ గాను..."

ఈ శ్రీరామముల రావులవారు టి. రంగారావుగారు...

II. ఈ సభవారి కవర్లు గారు తమ ప్రైవేటు కేటగిరీ...

ఈ శ్రీరామముల యస్. కస్తూరి రంగ ఆశ్రయంగా...

కస్తూరి రంగ ఆశ్రయంగా యాశ్రయమును ఉపసంహరించుకొనిరి.

III స్వాగత పత్రములందరి 1 మొదలు 10 పాగాలు...

ఈ శ్రీరామముల విద్యాసాగర పాంథ్యులకు ఉపసంహరించుకొనిరి.

అంతటిలో సభ జరిగెను.

మాలారుకోట్ల సంస్థానము:

రాజ ప్రతినిధిగారు.

సట్టెటి సర్వప్రతినిధుల పాటియూగా కాథా, జి. ము. మాలారుకోట్ల సంస్థానముల గలవు. రాజ ప్రతినిధిగారు...

అక్టోబరు 26 వ తేదీన జరిగిన ప్రకటించబడిన "గుంటూరు మండల లెక్కలు, పన్నులు, కార్మికులు, మహాసభ" తగినంత...

టర్కి దేశ వ్యవహారము.

జర్మనుల కలహము.

లండను, అక్టోబరు 21:— టర్కి దేశాంతర్భాగము వందు స్థితిగతు లభ్యాన్న మగుచున్నవని గ్రీకు అధికారులు ప్రకటించిన సంగతులవలన తెలియుచున్నది. క్రొత్తయెర్రె వర్తమానము జర్మను పక్షపాతులగు తురుక్కు యువకులు బలవంతులై యున్నారు. సంధిసభవారి నిర్ణయములు కొనసాగి తుండ్ల చేయుటకు వారు కృశ్యశ్రమలై యుండినట్లు కనిపించుచున్నది. క్రైస్తవులను రూపుమాపుటకు కూడ వారు యత్నించుచున్నారట. గుల్తానుకును తురుక్కు యువకులకును వివాదములు కలుగున. యువకులు గుల్తానుకు బదులు గువహమ్మదు గలియును రాజుగ చేయదలచిరి.

జర్మను నేరస్థులు.

ప్ర్యాగ్, అక్టోబరు 21:— యుద్ధములో నేరయులను కేసి న జర్మను ఉద్యోగులను కట్టి ఆశ్రయించు నయినందెమగతు కలదు. దాని నెవరించి పరాకువాడు 600 మంది కేంద్రకు బయలుదేరిరి. ప్రతివాడును యేయే నేరయులు చేసిడియు నుదహరించిరి. సాక్ష్యమును ఉదాహరించిరి. నేరయు యువ రాజు రూపు నేరస్థులలో నొకడు.

యుద్ధ వ్యవహార పథ.

ప్ర్యాగ్, అక్టోబరు 21:— హేవాను ప్రకటన సంఘ మవాట్లు తెలియజేసి:— ఇదివరకున్న యుద్ధవ్యవహార పథ కు కలుగుక క్రిందివారిని నియమించిరి.— జపానువారిను మట్సుయ; ఫ్రాన్సు పిఎస్. డెర్విలాట; గ్రేటుబ్రిటను డెర్వి ప్రభువు, ఇటలీ సీనరు బినినలాంగు, సీనరు పల్లినో; అమెరికా బగాకోవాధును.

పార్లమెంటుకు మహాసభ.

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 22:— కూలీలకున, ధనస్వాములకున కలుగు రిగాదాలను ఉధృతపక్షములవారును కలిసి పరిష్కరించుకొను విషయమును యోచించుటకు మహాసభయొకటి వాషింగ్టనులో జరిగింది. ఆసభకు ధనస్వాముల, కూలీల, ప్రజలప్రతినిధులు విచ్చిరి. అందఱుకలిసి వ్యవహారములను పరిష్కరింపవలయును తీర్మానమునసభవారు నిరాకరించి ఉత్కు కనివాండ్రె రిగాదాను పంచాయతీ సభవారులను పరిష్కారము కావలయు నను తీర్మానమును కూడ ప్రోత్సహించిరి. కావున సభా ప్రారంభమునందు తిగాదా ప్రశ్నకమును కలదు. వ్యవహారమును పరిష్కరించి ధనస్వాములకును కూలీలకును వివాదము కలుగకుండ సభాధ్యక్షులు చేయవలయునని విన్నవించు అమెరికన్యులకు నన్నున సంకేతము బడిరి.

లండను, అక్టోబరు 22 — బియ్యట్టి ప్రభువుగారు ఉగ్రర సమద్రపు బియ్యట్టిగారు బిరుదమును దాల్చెరని గతెట్టు తెలుపుచున్నది.

న్యూయార్క్, అక్టోబరు 22. — లాంగుమోక పని వాక్రొనమ్మెకట్టు అంత మొందినది.

కట్టాణ్ గారి రాజీనామా

లండను, అక్టోబరు 21:— ఇండియా కాన్సులు సభ్యులు కట్టాణ్ గారు తనకి రాజీనామా నిచ్చిరి. నవంబరు ఆరంభములో ఇండియాకు బయలుదేరెదరు. భావనగరము సంస్థానమునకు విజిటుగనుండుట కతి దేంగీటి కరమైన. ఇండియా కాన్సులు సంస్కరింపబడు లోపల పార్థివానే నింకొకరు నియమింపబడునట్లు లేదు.

అస్సామలై సెన్సులు:— ఆయుధ కావనమునందలి లై సెన్సులిందుక సంస్కరింపబడునని హిందూజాత ప్రభుత్వము వారు తెలియబరచిన తీర్మానము ప్రకారము అస్సామలై ప్రభుత్వమువారు కొన్ని మాన్యుల నొసరించిరి. ఫిభుకమినపరు, సర్ బిరుదమునకు సమానములుగాని అంతకంటె మెచ్చువిగాని యగు బిరుదులు దాన్యువారు, రాజానవాబు బిరుదులకుట్కు వకాని జేరుపు బిరుదులదాన్యువారు గారివూక, బిట్టి సిద్ధిపహించారును వీరికి లై సెన్సులకసరములేదు. (తస్తుకము లై సెన్సుబొందియున్న వారు మరల లై సెన్సుల నొందవలయు ననిచెప్పి పిమ్మట వారి తీర్మానములో ఎచ్చలేదు నేనేరీతిని లై సెన్సులని నువలయునో మేజిస్ట్రేటులకు నూచనరీతిబు దేను

సమద్ర కంత్రివార్త మార్గములం జేదియో చెడుట కలన కొన్ని మెల్లవరకును యూరపు. ఇండియా సిలోను కంత్రి వార్తలందుండువుడున, వాటి సంఘటనలను చాల అలగ్య మగుచుండునని ఫీవాంగు సమద్ర కంత్రివార్తా కార్యాలయ మువారు తెలియ బరచుచున్నారు.

యుడెనిచి సెన.

లండను అక్టోబరు 22:— జనరలు యుడెనిచిగారి సేన (పథాన కిరిము బెన్సోకెలో) కట్టణమునందు కలదు. వారికి బోల్లివిక్కులు క్రమమైన నిరోధమును కలిగించుచున్నాడు. వారు నేను మొగ్గురించుచున్నారు. వారికి కతిమ్ములును, వడత్తు నేనలు రాకలసిచున్నది. వారికి విజయులు కలుగు న నుడై రక్తము కలదు. తెల్లొగ్రాదును కట్టు కొనినవన్నకు ప్రజలకు ఆహారము లభింపజేయవలసియుండును. గాన దానిని కట్టులు చేయుటని ఆతడు అమెరికావారిని కోరెను. వారి సేన 12 కేటకు మించియుండదు. బోల్లివిక్కుల సేన 20 కేటకుండుట. యుడెనిచి సేనలకు తెల్లొగ్రాదు కరకును రానిచ్చి ఆకర్షణ పరిభించెదెరోమా యని ఫిన్లందు చేకవు నైకకాదకారులు భయపడుచున్నారు. దాన్నిను గారి సేనలకు కనుకభాగమునందు ముక్కు కలుగునని కాని స్టాటునోపిల నండి ఒక వార్త వచ్చెను. ఈ కృపకాసేనాని క్రివియూనండి ఉత్తరభాగమునకుపోవు లైఅమర్గమును క్వం నము చేసెనట. ఇందకలన దాన్నినుగారి సేనకు భంగము కలుగునని అవార్తయందు గలదు.

దివాళి నుచ్చటలు:— పోదరములో ద్వితీయో పాధ్యాదులుగా నన్ను లచ్చుగారి కుమారుడు పాతేపు యందు నూచు మొగము కాన్సుకో సెన. శత్రువృత్తులను నిభయించుచున్నాడు. కాదా అశీను బ ప్రోతు న్యూరా జనువాడును క్రిటికన్ నే మొగమున జేదోయియు గాన్సు కో సెన. దివాళి సరదా లిట్టే చా?

పెనుగొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెంబరు 228/1919
వాది:— ఎన్. సి. క్రిష్ణమాచార్యులు పెనుగొండ ప్రతివాదులు:— ఇటలూరు రాసు కేంద్రా చార్లు పెను గొండ: మరాఠీకాదులగు రాసు కేంద్ర స్వాములవాడ నంబర గూడు.
వాది ప్రతివాదుల పయన పుష్టిగోడముండు. బచ్చలి గుంత యంచుకొనుటకున్న వాదియ్యటి కామగారి కయి రాలు చేయుచుటకున్న మతమునకు పోవు సంగతు వాది వనివాండ్లు ఉపయోగించు కొనుటకున్న వానివాక్కును స్థిరపరుచుకొని కాక్రొక యింజక్షను కోరి వాదిప్రతివాదులు పయన దావా దాఖలు చేసియున్నాడు. వాయిదా 11-11-1919 లు వేసియున్నాడు. ఆదినా ప్రతివాదులు హాజర కానంత జరొక్షనుండు తీర్మానించబడున. ఆకసంగతి తెలుపదయినది. (1856)
24-10-19 హెచ్. ఆర్. శేషప్ప. పెనుగొండ. వాదివరం వకీలు

శ్రీశైల మహాక్షేత్రము.

ఆంధ్రమహాజనులకు విన్నవము.
శ్రీ శైలక్షేత్రము భరతఖండమునందు 1 లపుశ్యాస్థలము లందు నుత్తరించు మహాస్థలము. కాని జేవాలయముల శీర్షములై యాత్రికుల మార్గమునందు శ్రీశైలక్షేత్రమునకును నీటివసతియును స్థలవసతియును లేకను యాత్రికులు కష్టపడు చున్నారు. జేవాలయములకు వాగుచేయుటకు యాత్రికులకు సౌకర్యమును గలగజేయుటకు వాగుంటి వీరమల్లి కార్జునలింగము అయ్యవార్లుగారు శ్రీశైలనివాసమున నైకొని కనిజేయుచున్నారు. శ్రీ శైలాత్మ్యశీర్ష సమయము నందును కనంత నవరాత్రులందుండు వల్లికార్జునలింగం అయ్యవార్లు గారు యాత్రికుల కన్నదానమును జేయుచు మహాశివారమున జేయుచున్నాడు. శివరత్నవారములను లోకోపకార పరాయణులను జేవాలయములకు గాని సుకనులకుగాని అన్నదానమునకాని ధనసహాయమును జేసి పుణ్యము నార్జించి మల్లికార్జున లింగముగాడి ప్రత్యక్షులను సఫలము జేయుదురు గాక. శ్రీశైలక్షేత్రమునకు సంబంధించిన విషయములను గలగన గోదవారును ధనసహాయము జేయదలచినవారును నీక్రింది చిరునామాలలో నొకవోటికి వ్రాసిన విషయములు విరరముగ జెలుపబడును.
1. వాగుంటి వీరమల్లికార్జునలింగము అయ్యవారు. శ్రీశైలను అశ్వకూరు పోట్టు, నండికొటుమారుతాలూకా కన్నులు జిల్లా
2. కా. నాగేశ్వరరావు. 7 కలుగునట్టిపిడి, మద్రాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము: వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా

- 1. ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచికలు.
అనేక చిత్రవిచిత్రములతో నిండియుండును.
మొదటి సంచిక కల క్రతి 1-8 1-0-0
రెండవ " " 1-0-0
మూడవ " " 1-0-0
నాల్గవ " (కొద్ది క్రితులే) 1-8-0
ఐదవ " " 1-0-0
ఆఱవ " " 1-0-0
ఇందు విలోపా నుహాసంగ్రాహ చిత్రరీతిని విశేషము.
ఏడవ సంచిక కల క్రతి 1-8 1-0-0
ఎనిమిదవ " " 1-0-0
తొమ్మిదవ " " 1-0-0
పదియవ " " 2-0-0
6, 7, 8, 9 సంచికలలో ఆయా సంవత్సరములలో జరిగిన సంగ్రాహ విషయములు సంక్షేపముగ చిత్రరీతిములతో ముద్రితము యున్నది.
ఈ పదిసంచికలను ఏక కాలమున కొనవారికి మొత్తముగా సరసముగ యిచ్చెదము.
2. ఆంధ్రోద్యమము.
ఇందు ఆంధ్రమహా కళాధ్యక్షుల యువశ్యాసములు, ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల యువశ్యాసములు పిర్ల చిత్రరీతిములు, చిత్ర తీర్మానములు కలక్షణముగా చక్కని కై లిలో పెద్దఅక్షరములతో ముద్రితము యున్నది. కల క్రతి 1-8 1-8-0
3. ఆంధ్రసర్వకళాశాల: విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది క్రియాశీల కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి గారి విరచితము కల 0-4-0
4. ఆత్మజ్ఞాన.
దయ్యముల సద్భారమును గురించిన కాశ్త్రీ యచర్య, పా. బగ్నాధస్వామి బి. ఎ. గారి విరచితము కల 0-8-0
5. శారదాంబ.
సంతుడురాచార సంస్కరణమునకు మార్గమిందు చూపబడినది ఇది శ్రీ భర్తృకోధిని యను వాటకము కల 0-4-0
6. శ్రీరామవిజయము.
ఇది విశేషముల చక్కనివాటకము. కోకలై నేంకటరాజు రావు బి. ఏ. గారిచే వ్రాయబడినది కల 0-8-0
7. అమృతవల్లి.
1-4-0
8. బుద్ధచరిత్రము.
0-8-0
విజ్ఞానచంద్రికా పరివర్తన పరిక్షలలో బహుమతులను బడసిన కంచపల్లి కనకమ్మగారిచే అనువాదించబడినది.
9. కవిత్వతత్వ విచారము.
క్రియశీల కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డి ఎం. ఏ. గారిచే కల 1-8-0
10. తృణకంకణము
0-4-0
11. స్నేహలత
0-4-0
రాయప్రోలు గుర్జురావుగారిచే విరచితము.
12. ఏకభాషాలిపి ప్రశంస
0-4-0
13. ఆంధ్రోద్యమము
ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును దెలుపు ఇన్ని పాత్రలు 0-2-0
14. ఘోరలే చిత్రకటము
0-1-0
15. విలాకతరంగిణి
0-4-0
(హస్తకర్తయు లేదు)
దిరునామ:—

World's News.

(Reuter's Agency)

England

British Agriculture.

Greatest Industry in Country.

Mr. Lloyd George on Government's Policy.

LONDON, October 21.

Addressing the Agriculturists in London, Mr. Lloyd George outlined the Government's policy as regards agriculture. He emphasised that agriculture was the greatest industry in the country and the Government wanted to restore its previous prosperity. We produced before the war two-fifths of our foodstuffs, and imported three-fifths, while during the war we produced three-fifths and imported two-fifths. He urged the vital necessity for restoring the four and a half million acres of land which had gone out of cultivation since 1870. The cultivator naturally asked for security, and it was essential to give him a guarantee, covering a sufficient number of years to justify the farmer in breaking up land. Moreover, the farmer must be protected, when land was sold over his head. Therefore, it was proposed that his tenancy should be secured. On the other hand, there must be a guarantee that the farmer would do his best to get the maximum production. The Government was determined to put agriculture on a satisfactory basis and would secure credit for alleviating transport costs, for increasing technical instruction, and for promoting labour-saving devices.

England's Economic Problem.

Dangers of Reducing Working Hours.

LONDON, October 21.

The Central and Associated Chambers of Agriculture have passed a resolution warning Government that the reduction of hours among agricultural labourers would seriously limit home grown food production and increase the cost of living and diminish employment on land.

A Mining Accident.

Forty Miners Killed.

LONDON, October 21.

Owing to the collapse of the winding engine, it is reported that at least forty miners have been killed and many injured in a Levant mine near Pizance.

Burma's Village Industries.

Exhibition in London.

LONDON, October 21.

An exhibition of the products of Burmese village industries is being held at the Indian Trade Commissioner's office in London, with the object of encouraging export trade to Great Britain. A permanent representation of Burmese handicrafts in London is being arranged.

The "Mercara" Diamond Theft.

Vigorous Police Investigation.

LONDON, October 21.

According to the "Daily Mail" police investigation indicates that the theft of diamonds on the "Mercara" occurred in London and other mail bags were probably rifled during the voyage. The fact that only the basket containing diamonds and mail bags containing registered parcels were opened, shows that the thieves knew the secret mark by which these are distinguished from the ordinary parcel mails. Police officers with a wide knowledge of diamond thieves are making a searching investigation, with a view to arresting the gang concerned.

Britain's National Finances.

Gravity of the Position.

Diminution of Debt Essential.

LONDON, October 21.

Parliament reassembles to-morrow, and members intend to press the Government to give an opportunity for immediate discussion on national finances, which are at present the engrossing question. Lord Buckmaster will move in the Lords that further taxation is essential in view of the gravity of the financial position.

Mr. Lloyd George yesterday presided at the finance meeting of the Cabinet, which is considering retrenchment in the public departments.

Sir L. Worthington Evans, speaking at Birmingham, said the pensions estimates had been exceeded by hundreds of thousands and would probably cost 105 millions this year.

Mr. Churchill on Government's Duty.

LONDON, October 21.

In his letter to Dundee Liberals, Mr. Churchill said the economic position of the Empire was sound and strong, but the finances were woefully deranged, though they were superior to any, except America's. All minds should be turned for the financial problem. The enormous debt was the main cause for the rise in prices. Therefore a substantial diminution of the debt must be the first step towards the improvement of the purchasing power of money. The first object of the Government was to reduce expenditure. This was impossible in 1919, but must be achieved in 1920.

Trafalgar Day.

Tribute to Nelson

Dean Inge on National Education.

LONDON, October 21.

On the occasion of Trafalgar Day, the base of the Nelson Column in Trafalgar Square was decorated with wreaths from numerous warships and naval bases, also from the Dominions High Commissioners, while Lady Freemantle placed a special wreath on the tomb of Nelson in St. Paul's.

Dean Inge preached a memorial sermon at St. Martin in the fields. He declared that in spite of disquieting symptoms, there was no proof that we were a decadent nation, but our best elements must unite and organise, for we were confronted with a hard struggle. Some scoffed at patriotism, but what would the scoffers give us instead? Dean Inge remarked that the present-day popular culture had no roots. One of the most needful things in the national education was the inclusion of intelligent teaching of English history.

Steamers in Collision.

A French Ship Damaged.

LONDON, October 21.

The liner "City of York" collided with the French Government ship "General Manoury" off the north-west coast this morning. The bows of the "General Manoury" were cut off, and she was towed to Gravesend. No damage to the "City of York" is reported.

Gaekwar Arrives in London.

LONDON, October 20.

The Gaekwar of Baroda has arrived in London.

Command of Southern Army in India.

LONDON, October 20.

Lieut. General Sir Williams Marshall has sailed for India to take over command of the southern army.

Fratel Case.

LONDON, October 20.

Witnesses in Fratel case have arrived from India and proceedings will probably be resumed on October 29th.

Britain's war debt.

LONDON, October 20.

Mr. M. De-P. Webb in a letter to the Times points out that out of Britain's war debt of eight thousand millions, over six thousand millions are held in the United Kingdom involving three hundred millions interest yearly. He suggests voluntary cancellation of a portion of our war loan assets or failing that a forced levy in order to avert economic disaster.

India Council.

Mr. Pattani Resigns.

LONDON, October 21.

Mr. Pattani, member of the India Council, has resigned. He starts for India early in November to take up the post of agent to Bhavnagar State. It is unlikely that his place will be filled before the reform of India Council is carried out.

Mr. Beatty of the North Sea.

LONDON, October 22.

The Gazette announces that Admiral Beatty will assume the title of Beatty of the North Sea.

France

The League of Nations.

Working Organisation.

LONDON, October 21.

PARIS.—The Havas Agency states that it now seems certain that the League of Nations will actually become operative on the day that the Peace Treaty is effective. The General Secretary of the League has drawn up a plan giving the League a working organisation from the first meeting of the Council in Paris, although such an organisation will be of a provisional character.

German Crime in France.

Six Hundred Officers Accused.

LONDON, October 21.

PARIS.—The Havas Agency states: Six hundred German officers are named in the report which the French Under Secretary for Military Justice has prepared in connection with the crimes committed in France. Each name is followed by a detailed account of the offence, and depositions of witnesses. Prince Rupert of Bavaria is among the accused.

The Co-Ordination Commission.

Its Composition.

LONDON, October 24.

PARIS.—The Havas Agency states that the Co-ordination Commission which takes the place of the Council of Five has been selected. Baron Matsui represents Japan; M. Pichon and M. Berthelot, France; Lord Derby, Great Britain; Signor Boninlongare and Signor Pagliano, Italy, and probably Mr. Wallace, the United States. This Commission will be the Supreme Tribunal for all treaty enforcement commissions.

Occupation of Rhineland.

Concentration of Troops Necessary.

LONDON, October 24.

PARIS.—The Havas Agency states:—Marshal Foch informed the Supreme Council yesterday that the

occupation of the Rhine territories, where plebiscites are to be held, will necessitate concentration of troops requiring a certain amount of time. It is hoped that the occupation will be accomplished early next month, when the treaty will be enforced.

Australia

Flight to Australia. Captain Matthew's Attempt.

LONDON, October 21.

The Australian Airman Captain G. O. Matthew's started from Hounslow this morning on his flight to Australia for the Australian Government's prize of £10,000.

America

New British Loan. A New York Flotation.

LONDON, October 21.

NEW YORK.—Messrs. Morgan announce the issue of 250 million dollars British loan. The proceeds will be used to take up 135 million dollars worth of five and a half per cent. British notes falling due on the 1st November. The remainder will be available for Great Britain's requirements here. The flotation is expected to stabilise exchange considerably.

LONDON, October 22.

NEW YORK.—The strike of Longshoremen is settled.

National Industrial Conference

Collective Bargaining.

Occurrence of Deadlock.

LONDON, October 22.

WASHINGTON.—Deadlock on the subject of collective bargaining has occurred at National Industrial Conference on which the capital, labour and public are represented. The conference rejected the resolution on collective bargaining submitted by employers and rejected the resolution of the labour group to settle the steel strike by arbitration. Negotiations are thus at a point where the conference began. President Wilson from his sick bed dictated an appeal to the chairman of the conference to avert the threatened break between capital and labour.

Russia

Yudenitch's Confidence of Victory in Capturing Petrograd.

LONDON, October 22.

General Yudenitch, whose headquarters are at Tsarskoe Selo, is apparently meeting stiffer Bolshevik resistance. He is concentrating troops pending arrival of guns and reinforcements, but he is so confident of victory that he has telegraphed to America appealing for food for Petrograd when it is captured. Yudenitch's force is estimated in Helsingfors not to exceed twelve thousand, while the Bolsheviks are reported to have concentrated twenty thousand. The Finnish military authorities think that Petrograd may be a trap for Yudenitch. The new threat to Denikin's rear is indicated in a telegram from Constantinople which reports that the followers of the brigand chief Makhno have cut the railway from Crimea to the North.

Bolshevik Tyranny in Russia.

Early Overthrow Expected.

LONDON, October 21.

In his letter to Dundee Liberals, referring to Russia, Mr. Churchill said:—The events had taken a hopeful turn there, and there were now good reasons for believing that the tyranny of Bolshevism would soon be overthrown by the Russian national forces, which Great Britain continued to help with arms, supplies and organisers. Great Britain must use her influence to build up a new Russia, on the broad foundation of democratic parliamentary institutions.

Situation in Russia

Advance on Petrograd.

Heavy Artillery Duel.

LONDON, October 20.

HELSINGFORS.—The North-West Army yesterday occupied Pulkova, ten miles south of Petrograd. General Vladimiroff, who recently escaped from Petrograd, has been appointed Governor-General in anticipation of the fall of the Capital. There was a heavy artillery duel yesterday between the fleet and the fortress of Krasnaja Gorka and afterwards a great fire and explosions were observed.

Bolshevik Claim Recapture of Orel.

LONDON, October 21.

A Moscow wireless claims that the Bolsheviks have recaptured Orel, and defeated nineteen regiments, commanded by General Mamontoff near Vyronesh.

Fighting in The Baltic.

Letts Repulse German Attacks.

LONDON, October 20.

A telegram from Riga received in Copenhagen says the Lett Premier announces that the German attack on Ustovinsk Fortress on Saturday night was repulsed. Several attacks near Friedrichstadt, thirty-five miles from Riga, were repulsed. The British and French fleet continues to support the Letts and has an inspiring effect on the population.

Turkey

Situation in Turkey.

Pro-German Propaganda.

London, October 21.

A Greek official statement asserts that the situation in the interior of Turkey becomes daily worse. The new Cabinet is controlled by a pro German Young Turk Committee, and seems determined to resist the decisions of the Peace Conference as far as possible, and continues its efforts to exterminate all Christians. The rupture between the Sultan and the Young Turks, who wish to replace him by Prince Mehmed Selim, is apparently imminent.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

Karachi

Karachi Port Trust.

Annual Inspection.

KARACHI, October 25.

The Karachi Port Trust Annual Inspection took place yesterday. At the luncheon Sir Charles Mailes reviewed the work of the port of Karachi during the war. Ninety acres of virgin soil had been converted into a river-craft building yard, and subsequently transformed into a military coal and fodder dump, while it was bedecked with piers at a cost of over Rs. 2½ lakhs. The Trustees had grudgingly no legitimate expense. From the 1st August, 1914, to the 30th September, 1919, 648,851 troops and coppers were embarked and landed, 1,710,738 tons of military stores, and the imported merchandise included vast quantities of grain shipped on Government and the India account. 5,581 steamers entered the port during this period, and approximately the same number left it. The year 1917-18 was the busiest of the period, during which 144,546 troops were landed and embarked, 579,658 tons of military stores, 2,641,347 tons of merchandise were exported and imported, while in the month of August 1917 the figures were 12,511 troops and followers, 51,962 tons of exports and imports of military stores, 513,863 tons of imports and exports of general merchandise. There was no single occasion throughout the war even when troops and grain on Government account were being shipped in enormous quantities on which the strain upon our resources reached anything approaching the breaking point. The North-Western Railway worked admirably throughout, which the Board have already acknowledged. The Board have consistently maintained that with their present facilities they can deal with an export up to 400,000 tons per annum without interfering with imports, and may add that they only desire to have the test applied, not spasmodically, but continually. There seems no present likelihood of anything of the kind. The port just now is a dead port, nothing doing, about two full days' work in a month, and what makes it more bitter still is that Bombay is simply wallowing in wealth and deriving a huge revenue from turtle turning in Prince's Dock. At Karachi we do not turn our turtles in the port, cut off the south western Manora beach. The Trustees contemplate a large reclamation scheme and the establishment of a large up-to-date dry dock and additional storage space. The port now provides on the eastern wharfrage 17 ship berths, 1 coasting steamer berth and 14 oil-steamer berth with 20 moorings in the stream. The first instalment of the west wharfrage will give six more large ship berths and two coasting steamer berths.

Sir Charles then touched upon the personal aspect of his recollections, which extended back to 1872 when he began his connection with the port as a Revenue Officer. He had now been ten years Chairman of the Trust. During that period the Trust had earned four and three-quarter crores and spent nearly four and a quarter. The important works completed had quite changed the character of the port. Referring to his retirement, Sir Charles said he would always look back on his connection with Karachi with the greatest pleasure, and he paid a handsome tribute to his colleagues and the officers of the Trust.

Bombay

Steamer Movements.

BOMBAY, October 25.

The mail steamer "Nellore," sailed with the homeward mails this afternoon.

The s.s. "Neuralia," with a large number of troops and passengers, left this evening for London. Among the passengers was Lady Sinha, the wife of the Right Hon'ble Lord Sinha.

The mail steamer "Nore," with outward mails of the 25th instant, is expected to arrive in Bombay at noon on Thursday next.

BOMBAY, October 24.

The British India steamer "Cuna," with the English mails of the 2nd instant, arrived in Bombay to-day with thirteen passengers. When the steamer arrived in port, a fire was discovered in No. 1 hold, which was soon put out. After this the steamer came alongside the Ballard Pier station and landed the mails and passengers.

The s.s. "Dufferin" also arrived from England to-day with Lord Hunter, Sir John Marshall, of the Archaeological Department, the Hon'ble Mr. G. Carmichael of the Bombay Governor's Council, and the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru.

The mail steamer "Nore," which left London on the 3rd instant, and had on board the mails of the 8th instant, arrived at Port Said on Sunday, the 19th instant.

The L.L.S.N. Coy's "Chakrata," from London, is due here on the 31st instant.

Calcutta

Arms Act in Assam.

CALCUTTA, October 26

The Assam Government has issued a resolution on the operations in the administration of the Indian Arms Act

Rules announced by the Government of India. The resolution says that it is probable that under the new rules the only persons in Assam who will be exempted from the necessity of having licenses for privately owned firearms in their possession will be the Chief Commissioner, persons holding British titles equivalent to or higher than that of Knighthood, persons holding Indian titles not below that of Rajah or Nawab and the great Zamindars, which include only three Rajas at Gouripur, Bijai and Sidli. A large number of persons who now possess firearms and ammunition in virtue of exemption given by the present rules, will from the 1st of January next, be required to take licenses for the possession of such arms and ammunition. The resolution then deals with license fees and instructions to Magistrates as regards issue of licenses.

Manipur State

Government of India's Policy.

CALCUTTA, October 25

The Chief Commissioner, Assam, is now on a visit to Manipur. On the 17th instant a Durbar was held at the Palace, when the Chief Commissioner announced that the Government decided to pay the whole cost of suppressing the Kuki rebellion, amounting to Rs. 20 lakhs. Regarding the future administration of Hill tribes of Manipur he said:—Sub-divisions must be opened in the heart of the hills where resident sub-divisional officers would administer simple justice and open out roads and communications, would establish schools and would give medical relief. These reforms meant additional expenditure on a considerable scale. The Hill tribes had been contributing to the general finance of the State in the form of house tax, which had hitherto brought in about Rs. 70,000. It was estimated that in future at least Rs. 1,25,000 must be spent upon the hill tribes every year. Of house-tax Rs. 10,000 should first be devoted to the general wants of the State and the balance should be earmarked for the budget of the hills. Owing to the ravages of war, it was feared that the balance would not be more than Rs. 50,000. In order to obtain the remaining Rs. 75,000 the Government of India decided that for ten years, beginning with the next financial year, the tribute payable by the Manipur State should be reduced from Rs. 50,000 to Rs. 5,000 on condition that the balance should be devoted to the hills. They have also decided that subject to the same conditions, the annual contribution of Rs. 30,000 hitherto paid by the State towards the cost of the road from the British territory to the capital of the State, should henceforth cease to be paid. They also decided that repayment of the State's outstanding loans should be made upon easier terms than in the contract. In the place of annual payments of Rs. 60,000 there will be an annual of Rs. 30,000.

The Punjab

The Next Indian Congress.

Invitation to all Parties.

LAHORE, October 25.

The Executive Committee of the Congress Reception Committee on Wednesday resolved to invite all Indian leaders, irrespective of party, to join the Amritsar Congress. Invitations are to be issued by the Chairman. The Committee also requested the President and General Secretary of the All-India Congress Committee to move in the matter.

The Delhi Congress Committee have unanimously recommended Pandit Motilal Nehru's name for the Presidency of the Amritsar Congress.

The Bombay Provincial Congress Committee has recommended the names of the Hon'ble Pandit Motilal Nehru, Mr. Bal Gangadhar Tilak and Sir Sankaran Nair for the Presidency of the 34th Indian National Congress to be held at Amritsar.

Viceroy's Camp.

Viceroy's Camp, (DEHRA DUN), October 26.

H. E. the Viceroy in continuation of his tour of the historic Vis-Sutlej States paid an informal visit by motor to Malerkotla on the afternoon of the 23rd October. Malerkotla is the smallest of the groups of Cis-Sutlej States, which comprises Patiala, Nabha, Jhind and Malerkotla, but it has the proud distinction of being the oldest, having been founded in the 15th century. Since that time the ruling family have held continuous sway, their territory varying in area with the vicissitudes of fortune she sustained. The vitality of the state in the present day is evidenced by its achievements in the war. Its sappers have served with marked distinction in France, Mesopotamia and on the North-west Frontier and its recruiting figure showing the proportion of recruits to the population is the best in the Punjab States and presumably therefore the best among all the Native States in India. The Viceregal party consisting of Their Excellencies Lord and Lady Chelmsford, Col. Holland, Political Secretary, Mr. Maffey, I.C.S., Private Secretary, Col. Verner, Military Secretary, Col. Austen Smith, Surgeon to the Viceroy and Major Alexander, A.D.C., arrived punctually at 4.15 p.m. from Jhind, being received by His Highness the Nawab of Malerkotla, Mr. Rauf, Political Agent, Major Collect, Inspecting Officer, Imperial Service Troops and the principal officers and officials of the state. Among those presented to their Excellencies were Sahebzada Fatekhar Ali Khan, Mumtaz Ali Khan and Altaf Ali Khan, the three sons of the Nawab Sahibzada Jafat Ali Khan, O.B.E., brother of the Ruling Chief Sahibzada Abdul Rahman Khan, Khan Sahib Huseinat Ali Khan, Khan Bahadur Sayyad Abdullah, foreign Minister, Mirza Iyaz Hussain, Chief Judge, Major General Sardar Mehr Muhammad, Khan Bahadur, C.I.E., General Officer Commanding the State Forces, Major General Sardar Bahadur Muhammad Baksh Khan, Diwan Rai Sahib Doctor Bhagat Ram Sahney, Chief medical Officer and the Secretaries and A.D.Cs. to his Highness. After tea and after Her Excellency had a brief conversation with the Begum Sahiba photographs were taken of the party. Their Excellencies then motored by a gaily decorated route to the picturesque Dewan Khana in the heart of the city, the old palace of the Nawabs of Malerkotla, where were drawn up the 1st Company of the Malerkotla Imperial Service Sappers for inspection. These are a splendid body of men consisting largely of those who have seen service both in France and Mesopotamia. The second company is at present on the frontier. A detachment of some 30 pensioners wounded in the war were also on parade. The officers of the company were introduced

to His Excellency who then informally addressed the company recalling the distinguished war services of the unit. He congratulated His Highness for the whole-hearted manner in which he had come to the assistance of the King Emperor. The Nawab replied briefly and called for three cheers for his Excellency. After inspecting the "Dewan Khana" the party returned to the palace through the imposing new bazaar created by His Highness and then proceeded to Nabha by road. Among the guests was Maulvi Sir Rahim Bakhsh, K.O.I.E., President, Council of Regency, Bahawalpur. In honour of their Excellencies visit His Highness placed Rs. 10,000 at the disposal of His Excellency for such charity use that he thought suitable and Her Highness the Begum Sahiba made a similar gift to Her Excellency Lady Chelmsford for her Indian charities for women and children.

Scope of African Commission.

"Times of India" Comments.

The Times of India, commenting on the scope of the South African Commission, reported to be confined to enquiry into the question of the issuing of trade licenses to Indians, urgent at fulfilment of General Smuts' promise to Indians of fair treatment in all parts of the Union questions of Indian right to hold land and the right of interprovincial emigration which it considers an absurd anomaly and the granting of full educational facilities must be settled now. As the terms of reference of the South Africa Commission are not yet finally settled the paper urges the Government of India, while there is time to make representations without delay to the Union Government pointing out the necessity and wisdom of including at least the three questions referred to above in the terms of reference, and concludes:—Ever since the Imperial Conference of 1917, Mr. Burton, Mr. Marican and General Smuts have spoken fair words to Indians. It is well that they should realise that their sincerity will be tested by the scope, composition and powers of the Commission, and it is the duty of the Indian Government to make out that issue clear to South Africa.

News in Brief.

The Hon'ble Sir George Carmichael, member of H. E. the Governor of Bombay's Council, resumed charge of his office on Saturday.

The Penang cable office announces that there will be heavy delays in telegrams to and from Europe, India and Ceylon for some days owing to cable interruptions.

LATEST.

[Un-corrected.]

LONDON, October 22.

The Admiralty announces that four Bolshevik destroyers on 21-10 attempted to attack the Estonian vessels and British destroyers lying in Kaporja bay. Two Bolshevik destroyers were sunk. Six survivors from which were picked up. Neither the British nor the Estonians had any casualties.

London, October 22.

The House of Commons resumed for autumn session to-day and there was an unusually large attendance. The absorbing nature of the financial situation is shown by a large number of questions put down on the subject.

Mr. Horne replying to Mr. Jough said 386,000, of whom 274,000 were ex-service men, were receiving out-of-work donation. The total amount hitherto paid was thirty-seven millions sterling.

Mr. Churchill announced that by the next financial year the British army would be approximately reduced to pre-war dimensions.

Mr. Harmsworth, replying to Mr. Briant, said that the Bulgarians had been given additional period within which to formulate their observations on Peace Terms.

Replying to Mr. Kenworthy, Mr. Bonar Law said that the request to Holland to surrender Kaiser for trial could not be made until the peace treaty had been formally ratified. Meanwhile all necessary preparations for trial were being made. (Cheers)

LONDON, October 22.

Ten are dead and twenty-one are missing as a result of the accident in Levant mine near Penzance.

LONDON, October 22.

A Telegram from Guelph Ontario says:—The Prince of Wales received ovation at the town of Kitchener, formerly called Berlin, also at Guelph. Speaking at the agricultural college he mentioned his purchase of a ranch in Alberta and hoped to come and learn management for himself and show in a few years that he had made good and had money in bank. The prince took part in the elaborate ceremony in the Indian reserves at Brantford when Royal Chieftainship was conferred upon him with the title of "Dawn of the Morning." The ceremony included dances in which the prince took part, holding the hand of an Indian Chief.

LONDON, October 22.

Mr. Asquith in speech in the Central Hall West Minister:—We had got to choose between indefinite increase in income tax or some charge on realised or realisable wealth. He protested against British resources being employed to settle domestic question in Russia.

LONDON, October 22.

PARIS.—Supreme Council has requested Germany to send to Firth of Forth five ships belonging to Hamburg-America and Kosmos companies which the Germans unsuccessfully sought to show, had been sold to the Dutch Navigation Company.

LONDON, October 22.

BERLIN.—The German and Austrian Governments are sending delegates to Washington Labour Conference in consequence of the Supreme Council now recommending their admittance as fully qualified members.

వాతావరణ నిధి

1919 సం॥ అక్టోబరు 27 వ తేదీ సోమవారము.

జిల్లా మండలము	తేదీ 27 వ తేదీ	తేదీ 28 వ తేదీ	తేదీ 29 వ తేదీ	తేదీ 30 వ తేదీ	తేదీ 31 వ తేదీ
గోపాలపూడి	90.9	77.1	...	40.48	58.89
విశాఖపట్టణము	87.6	79.5	...	29.97	80.15
కాకినాడ *	91.7	80.0	...	31.50	80.11
అందల	90.8	78.6	...	85.75	31.51
గుంటూరు	98.2	77.0	...	25.98	28.70
తెలూరు	92.1	76.5	...	17.81	20.05
చుర్రాడు *	89.7	76.8	...	25.08	26.51
హైదరాబాదు	89.8	70.0	...	30.24	29.09
అనంతపురము	94.6	75.1	...	31.80	21.22
బళ్లారి	95.8	74.4	...	17.16	17.15
కర్నూలు *	95.2	76.0	...	18.71	28.87
కడప	94.6	75.0	...	27.18	25.21
తెంగళూరు *	86.5	65.5	...	38.00	80.42
తెలూరు *	92.4	72.5	...	25.88	80.88
నీలమ *	92.2	72.4	...	38.79	88.12
కోయంబతూరు	87.7	71.7	...	15.10	15.29

వాయుభారము సర్వార్థము ఆత్మభాగమునందు కొంచెముగా పాల్గొనెను. ఇతర ప్రకారములందు మాత్రము అధికముగా లేవు. క్రొత్తపత్తి కొన్ని పొట్లములకు పాల్గొనెను. వాత వ్యాధిగ్రస్త పాల్గొనెను. తడవడియందును, దక్షిణమునందును కొంచెము వర్షము కురిసెను. బంగాళాఖాతము కుభ్రమున వాయుభారము మ్యానర చెందియున్నది. దక్షిణమునందు వానము తియ్య కురియవచ్చును. సర్వార్థములందు రెండురోజులలో వాన కురియవచ్చును.

ఎడవర్లు. బి. రామ
ఆక్టింగు వాతావరణ కార్యజ్ఞుడు.

మదరాసు అందు సదరక్రమగాట రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

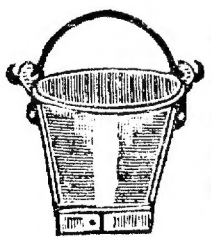
(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటే ఉన్నదే)

నోటీసు (1853)

కంపెనీ వారి కాపీబుడికి గాను ఒకజత ఎద్దలను, ఒక డ్రైవరును సప్లైచేయుటకు పొందరు కావలెను. 1919 సంవత్సరం నవంబరు 5 తేదీకి లోగానే పొందగలరు పంపవలెను.

పూర్తి తప్పిలు తెలియగోరువారు రాయ పురం ఎం. అండు ఎస్. ఎమ్. రైల్వేకంపెనీ పే మాస్టరుగారికి గాని లేక కాసియరుగారికిగాని రదభాస్తులు పంపి తెలిసికొనవచ్చును.

ఆంధ్రదేశ బక్కెట్లు వగైరాలు.

మదరాసు గవర్నమెంటు వారికిన్ని మైసూరు గవర్నమెంటు వారికిన్ని, మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరాలకు సప్లైచేయు, కొలతపాత్రలు, తూనిక గుండ్లు, త్రాసులు, ఆపీసు పేనాకెట్లు, కంఠాటియ, మునిసిపల్ లాండర్లు, వాటి సందర్భములు, బావుల గింజలు, చెత్తవేయు తొట్లు నీట్లు తోడు బక్కెట్లు, స్నానముచేయు పెద్దతొట్లు మొదలగు యా వస్తు సామానాలు, విశేషపు నీటిని తీర్చు యగు కుప్పార్ల వేమిక్కిలిబలుపుగా రియోరుచేయించి కల సహాయముగా సప్లయ చేయబడున గాన కలయువారు క్రింది ఆదేశమువారిని విచారింపవలసియు.

జనరల్ ఇండస్ట్రీయల్ ట్రైసింగ్ వర్క్సు,
(1742 దివ 624 వార్) కంప్రాక్టర్స్, మైసూరు.

కోర్టు ప్రకటన లంపువారి కొక విన్నపము.

అయ్యా, కోర్టుకు సంబంధించిన ప్రకటన లంపు చాల జలుగు అక్షరములతో యేమియు తెలియక వ్రాయుచున్నాను. అటువంటి ప్రకటనలలో అక్షరము పొరబాటు కలిగినను వ్యవహారము చెబుచున్నది. కావున దయచేసి ప్రకటనలను కంపు వారు స్పష్టముగ విడివిడి అక్షరములతో వ్రాసి కంపెనీయెడల చాల కృతజ్ఞులము. లేని యెడల రక్షణ లేదకలై ఉపయోగము లేని ప్రకటనలై వ్యవహారపు సంగతులను వివరముగా తెలుప జాలవు. కొన్ని సమయములందు సకాలమునకు లేకు ప్రకటనలను వేయజాలక తిప్పివేయవలసి వచ్చుచున్నది. వ్యవస్థాపకుడు.

పెనుగొండ డి॥ ము॥ కోర్టులో.

స్థానం నెం 480/1919.

వాది:—తల్లం క్రీష్ణప్ప బుక్కపట్నం పెనుగొండ తాలూకా. (1857)

తరివాది:—భరవాళి క్రీష్ణప్ప ముకుంట పల్లె పెనుగొండ తాలూకా.

వైకోర్టులో వాదించే తరివాది వ్రాశియున్న యందు ప్రాంతంబోటు వాఖలా మొత్తము రాబట్టుకొను రు 41-4-0 అరు దావావాఖలాచేసి యున్నాడు వాయిదా 8-11-1919 లు వేళ యున్నాడు. ఆదినము తరివాది హాజరు కావరకు తరగి యందు తీర్మానించ బడును అనుసంగతి తెలిపడచున్నది.

పెనుగొండ,) హెచ్. ఆర్. శేషశంకర్.
28-10-19.) వాదిరంగ నరసింహ.

బాపట్ల అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టు

ఫయిల్ నెం 319/17 O. P. 10/18

పిటిషనుకు తరఫు రాధాకృష్ణమూర్తి మైసూరు అయి నందున గార్డీయన్ ఫులిపాటి పానుమంతరావు.

యెదిరి

కవుంటు పిటిషనుకు తరఫు నెంకటసుబ్బయ్య పిటిష నకు తరఫు పీడత రామరాజు చెంచురామయ్యగారు యందు మూలముగా సమస్తమైన వారికి తెలియపర్చే యేమనగా, యీనెంబరు ప్రానుకూలము పిటిషను రెస్ట్రాంట్ చేయించును పిటిషను వాఖలాచేయగా కవుంటు పిటిషను యకు యెన్నికర్యాములు నోటిరు చేయించియి యింతరకవ ముట్టియందలేదు. వాయిదా 6-11-19 అయివున్నది. గనుక నడరు వాయిదా వాటికి ఆక్షేపణలు వున్నయెడల కోర్టువారి లో నుని చేసుకోవలసింది. అట్లా లేనియెడల సదరు పిటి షను రెస్ట్రాంట్ చేయబడునని యిందుములముగా తెలియపర్చడ మైనది.

పీడత అక్కిను R. Chenchuramayya.
రావట్ల 25-10-19 పిటిషనుకు తరఫు, పిటిష.

ప్రకటన

బాపట్ల అడిషనల్ డి॥ మునిసిఫు కోర్టులో.

O. S. 15/1919.

వాది:— పిడిత, తేలికెట్టి కామయ్య త్రిత్రివాడు. యెదిరి.

తరివాదులు:— 1 కోయ ముప్పకెట్టి, 2 పేయ్య 8 కోటయ్య. రావిపాడు బాపట్ల తాలూకా.

యీ నెంబరున వాది. తరివాదుల మీదను పోగోటు తాలూకా వాకి రు 221-0-0 అరు దావా వేయించి అందుకు వాయిదా 21-11-19 తేదీ అయియున్నది. కోర్టువారి పుత్తెరువు ప్రకారం తెలియపరచడమైనది.

బాపట్ల, K. Venkata Rao
17-10-19 (1858) వాదిరంగ.

దేశభాషామూలక మగు విద్య

సి. రామలింగా రెడ్డిగారి ఉపన్యాసము

భారత యువజన సంఘమునకు విన్నపము సామం త్రము గోష్ఠివ. మందు వ్యాసుముత్తలగు టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద మైసూరు రాజ్యమునది విద్యా కళాభివృద్ధి కార్యము సి. రామలింగా రెడ్డిగారు వై విద్యమును గూర్చి కొక చక్కని యుపన్యాసమును గావించిరి. పెట్టు చుండి పుస్తకములును, విద్యావ్యయమును సభకు విచ్చేసిరి.

అధ్యక్షులు

ఉపన్యాసములకు సభ్యుల కరిగించుచు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నుండి ప్రకటించబడక భారతము రామము ఉపన్యాసమును గూడ విద్యావిషయక సంబంధ మగు కొన్ని సమస్యలను గూర్చి చర్చించి తి మని నుడిచిరి. సంఘ విశేషమునది ఒక ఆంధ్రమునుగూర్చి మాత్రము రెడ్డిగారు చువ్వనించెదరు. రెడ్డిగారు ఉపన్యాసము ఒక గాకపోయినను, వారికి విద్యావిషయక సంబంధమును గూ త్రములక గ్రహించుటయందు ఆపారమైన విప్లవకరములు, వారు, ఆ యింకా ఇంగ్లండు యెడలైన వరకేముల కరిగి, ఆ చుట్టి విద్యావిధానమును పరిపూర్ణ భావముతో గదిరి, కొన్ని మార్గాభిప్రాయముల చేశిరి, వాటిని మైసూరు రాజ్య మునందు కార్యరూపమున తెల్పుచు, ఆ రాజ్యము మొక్క విద్యావిధానమును, ఆ సేక మునుగూ అభివృద్ధి చెందియి యున్నాడు. ఇటువంటి మహానీయుని అనుభవ బాధ్యమును పొందగలిగి నందులకు మైసూరు రాజ్యము విశ్వమునకు అదృష్టవంత మయినదని చెప్పవచ్చును. ఇవ్వుడు రెడ్డిగారు చువ్వనించువు విద్యమును కళాభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయములలో నెల్ల యభ్యయినది.

రామలింగా రెడ్డిగారి ఉపన్యాసము.

పిమ్మట రెడ్డిగారు తమ సహజమైన మృదువగుటా మ్మలలో విషయమంతయు చక్కగ బోధపరచుటకు నుల భిక్షెలిని ఉపయోగించిరి. వారు తమ ఉపన్యాసమునందు ప్రస్తు తవిద్యావిధానమును అందు ముఖ్యముగా మదరాసు విశ్వవి ద్యాలయమువారి విద్యావిధానమును పరిపూర్ణముగా భుండ్ల యును, దేశభాషామూలకముగా విద్యగలపియించెల మనదేశము గవర్నమెంటుల తదితర శాఖలవలె సాంఘిక రాజకీయ పారిశ్రా మికాభివృద్ధి చెందగలగు నని నొక్కిరక్కాచేసిరి. వారి యుపన్యాస సమావేశము నిట ముగించియి యున్నాము:

1. ఆంధ్రరేషిమీ గాను యిటీరుల మైసూరు కాన్వెం థనుకు సంబంధించు మనము ప్రస్తుతము పరి ముగింపవలసిన సమస్యలలో సాంఘిక ప్రశ్నలన్నియు సమ స్యములుగావలెకలె ముందున నుడిచిరి. విద్యమొక్క యభివృద్ధి క్షేత్రము సాంఘిక జాతీయ జీవనాభివృద్ధికి ఆధారభూమిగా నుండుటకు ప్రజ్ఞతేలుము విద్యారంపాదనముతో అంత మొందు టకుగాను. మన ప్రస్తుత విద్యావిధానము ఆ యుద్దేశముల నెం కెవరకు నెలవేర్చగలిగినదో మన మా గొందరివలసినయ్యును. మార్కభాష అందు విద్యగలవుటయే మిక్కిలి సహజమైన మార్గము ఈ సమస్య ఒక్కసారిగానే పరిష్కరింపబడునట్లు మనయే యితర శాఖలందును చర్చించుట నవంబరులేదు. ఆంగ్ల శాఖలో గల ఆంగ్ల యులకు ఆంగ్ల భాష యందును, ప్రానుశాఖలో యు, పరాసుభాషలకు పరాసుభాష యందును విద్యగలవలగు చున్నది గాని యితర భాషల యందు గల ఆ క రు ము లు లేదు. మన ప్రస్తుత విద్యావిధానమునందు అనేక లోపములు గలవు. అందులో మొదటిది, మనభాషల విషయభావము లేక యే తెలుపాతములను ప్రయత్నించుగా వల్లనే మెదడులోనికి ఎక్కించుకొనుట ఆ వాతమును తరభాషలో నుండుటలకు బాలురు వాటిని భావకముయొకటకు యర్పించుచున్నాది. కాని తాము చదివెడి పాతముల మొక్క అర్థమును గాని విషయభావమును గాని గ్రహించుటకు యర్పించుచుండుటలేక, దీనివలన వారిని వానికే నశించిపోవుచున్నది విద్యమొక్క యుద్దేశము భావించియున్నది. భావము అభివృద్ధి చెందించువిద్య విషమైన విద్యగా నేరను. అటువంటి విద్యావిధానము భుండ వార్తమే. నుమాకు గొందరివలెముల నుండియు మనము ఆంగ్ల భాష నభ్యసించి యుంటిమి. వానివలన మనకేమిసేసె ప్రయోజనము కలిగినదో మనలో నెవరైనను తుంచేరు లనగ గినవా గలరా? మనలో పెక్కుమందిమాటలకు జీవుకొను చున్నాము గాని విషయ భావమును సంపాదించుట లేదు. విషయభావము లేనిది అభివృద్ధియే లేదు. కావట్టి మన ప్రస్తు త విద్యావిధానము మన పురోభివృద్ధికి భంగకరముగా

మన్నది. మనజానికి సద్భావము కలిగితి ఉత్సాహ పూరితము చేయుటయే, చిత్రకళ సభివృద్ధి జేయుటయే గూడ విద్యయొక్క ముఖ్యోద్దేశములయి యున్నవి. ఈ ఉద్దేశముల నెంతవరకు మన విద్యార్థులు నెఱవేర్చుకొనినదో చూడ కలసియున్నది. రామానుజ మహాభారతమును చదివినపుడు కలిగినంత ఉత్సాహముగాని ఉత్తేజముగాని అంగీకరణము చదివినపుడు ఎఱుఁగెను. మనలో నెవరికైనను కలిగినతేమో యిందుకే ఆలోచించుటకు హిందూజాతి మంతటిలోను చెన్న రాజధానియందు అంగీకరణముగల అధికముగ గావించ బడెను. మన రాజధానియందలి క్రైస్తవమును తదితరరాష్ట్రములందలి చిత్రకళలను పోల్చి చూచిన యెడల మన చిత్ర కళలు ఎంత హింస ప్రియముయ్యునోయు బోధపడవలదు. మన శత్రుపక్షమువారు గూడ మన ప్రస్తుత విద్యా విధానము సామాన్య కర్తవ్యము వివర్థముగ నున్నదని ఒప్పుకొని యున్నారు. తేజభాష మూలముగ విద్య గరపబడ బోవుటకు గల కారణములను గూర్చి యిందుకే యోచించెదను. మొదటి కారణము తేజభాషలందు నున్న పతనగ్రంథములు లేదని చెప్పెను. మూడవ కారణమునకు ఈ యితర విషయముల నన్నిటిని తేజభాషలందే బోధింపవలయు అంగీకరణ ముగ్రహము భాషాభివృద్ధికి నేర్పించవలసినదను విషయమును ఆంధ్రులను అంగీకరించియున్నాడు. ఈ విషయము విద్యాభిప్రాయములు లేవు. తేజప్రాయము, భాగోళికాశ్రయము, రసాయనపదార్థ జ్ఞాన కాశ్రయము మొదలైనవి విషయములగున్న మర్యాదలలో విద్యగంపించుటల బాహుళ్యమును మలకనగా గ్రహించి త్వరితముగా పాఠ్యము చేసికొనగలరు. ఈ విధముగ విషయజ్ఞానము సభివృద్ధి జేసికొనవచ్చును. కళాకాలరంగములలో విద్యగంపించు ప్రస్తుతమున అంగీకరణములోనే గరవవలయును అను విషయము గూడ విశేషముగ భాషాభిప్రాయములగున్నట్లు గన్పట్టదు. ఇంక హైస్కూలుల రంగముల విషయము ఆలోచించి విధులు మాత్రము భాషాభిప్రాయము గలవలెనున్నది. తేజభాషలందు విద్యగరవ కలయును అని మనకు చెప్పినపుడు అంగీకరణము పారదోలుచున్నామని కొంతమంది దురభిప్రాయము వహించుచున్నారు. అంగీకరణము మిక్కిలి విలక్షణముగా భావించిన పారదోలుట మా యుద్దేశముగాదు. అది పాఠ్యమునకాదు. వివిధతేజముల వారితో అన్యోన్య సంకర్షణమును పెంపొందించుకొనుటకు అంగీకరణము అత్యంతవశ్యము. తేజభాషలలో పతనగ్రంథములు లేదని చెప్పినవారు 50 సంవత్సరముల క్రితము సంకల్పించి మాటలాడుచున్నారని నా యభిప్రాయము. తంగభాషయందుకే ఆంధ్రీకరణమును విజ్ఞాన సర్వస్వమును కలియజేయుటల వారికి తెలియనని నాకు తోచదు. ఈ విజ్ఞాన సర్వస్వములందు నూతన యుగమునకు గలబంధించిన అనేక నూతన విషయములు వ్రాయబడి యున్నవని వారికి తెలియదు. నేను కళాకాల రంగముల విద్యార్థులకు చిత్రకళా రంగాలగున్న ఉత్సాహమును చేపట్టించుటకు విజ్ఞానమండలిని కలెక్షన్లు చేపట్టించి, అత్యున్నత రావుగారి ఆధిపత్యములను సహాయముగ నుంచుకొనుచుండి హైస్కూలుల రంగముల బాహుళ్యమును పాఠ్యములలో చేర్చుటకు పాఠములు గాక యితర సాధారణ పుస్తకములకు (General Books.) చతువుకొనుట కట్టి యడకలమును లేదు. వీరికి కారణము మన ప్రస్తుతపు విద్యావిధానము. మన ఆంగ్లతేజములో 2 కోట్లను సంకల్పములో 4 కోట్లను జనసంఖ్య గలదు. అంగీకరణము ప్రచారములోనున్న 60 సంవత్సరముల యాలోచన మనతేజములో అజ్ఞానము నశించి, విజ్ఞానము ఎంతవరకు వ్యాపించినదో చూడుడు. ఈ అంగీకరణ ప్రచారము మన పల్లెటూళ్లలో నివసించు సామాన్య జనులకు వ్యాపించినదా లేదు. చాత్రము, కాశ్రయము గలిగియు మొదలైన ఏ విషయములు అంగీకరణ బోధించి విద్యార్థులు చలవనగా గ్రహించుకొనగల రసములు కట్టిమాట, జర్మనీ, ఇంగ్లండు, ప్రాన్సు మొదలైన జాతులందలి 14, 15 సంవత్సరముల బాలరకు మన జూనియరు బి. ఏ. విద్యార్థికి ఎంతవిషయము తెలియనో అంతకంటె అధికముగ తెలియను. వీరికిగల కారణ మేమన మన విద్యార్థి 14 వ ఏట ఇంకను పిల్లి, కుక్క, మొదలైన పక్షపక్షములకు ఉచ్చారణ (Spelling) నేర్పుకొని యుండును. ఆ బాలకు తన మాతృభాషలో కచ్చితము గురించియు పిల్లి గురించియు భాగము తెలియను గాని అంగీకరణలో మాత్రము యింకను ఆ మాటకు ఉచ్చారణ నేర్పుకొనుచునే యుండును. ఈ విధముగ 14-వ ఏట యింకను బాలకుడు కచ్చితము పిల్లి గురించి

చెప్పుటకును తాని జీవిత కాలమందలి కొన్ని విలువ కలిగిన సంవత్సరములు వృథా యగుచున్నవి. జాతీయతేజమును విద్యార్థులకు తేజభాషలలోనే విద్య గరవించు ఆ తేజము తదితరతేజములలో జేరిన నను రాజకీయ పారిశ్రామికభివృద్ధిలందు తీసిపోవుచున్నదియో? జాతీయతేజము మరలమార్గముల ద్రోహము, దినది శాశ్వతమైన గాంచుచున్నది. తేజభాషలందు విద్యగరవించు విజ్ఞానమును భాగము త్వరితముగ వ్యాపించజేయవలెనని దాక్షరు సాధ్యమని మనవారియొక్క యభిప్రాయము. మనము ఏర్పరచబడబోవు విద్యావిధానము ఒక్కభాషలకునే గాక సర్వసామాన్యముగ జనలకుగల ఉపయోగముగను, అనుభూతుగను ఉండవలెను. మొదటి కారణము తేజభాషలందు విద్యార్థులయందు ఉత్తేజముగానే విద్యగరవుచున్నారని, అదియే మొదటి భావ. అచ్చట విద్యవిద్యాలయములోనే మాతృభాషను ప్రాథమ్యమునందుచు తన విద్యవిద్యాలయమువారు హైస్కూలుల రంగములకు ప్రాథమ్యమును నూడదా? ఇంక మనరాను విద్యవిద్యాలయమును గూర్చి యిందుకే ఆలోచించెదను. 45 సంవత్సరముల నుండియే యీ విద్యాలయమువారివై విద్యుత్తములు ప్రారంభమయినవి. ఆది ప్రారంభమున పిదప ఇంటర్మీడియట్ యితరగతి యందు కొన్ని మార్పులు మొన్నటి నెలలు పభోగి. బి. ఎ. తరగతియందు కొన్ని మార్పులు గావించి. హైస్కూలుల రంగములందు విషయముల నన్నిటిని మాతృభాషయందు బోధించి, అంగీకరణ మాత్రము కేవలము భాషాకరణ నేర్పించవలయుననియు సాధ్యమనియు విమర్శించుచున్నాము. అంగీకరణమునే సర్వమును బోధించవలయునని మన ఉపాధ్యాయులు అంగీకరణము నేర్పుకొనుటయే గాక ఆయా కాశ్రయములకు సంబంధించిన విషయముల గూడ అంగీకరణలోనే నేర్పుకొనవలసి యుండును.

విద్యా విషయములందు అదైవక సిద్ధాంతమును స్థాపించుట నాయభిప్రాయము. మనము విద్యాభివృద్ధి గావించవలయునని దాక్షరు సాధ్యమనియు నూచించిన విద్యావిషయ సంస్కరణముల నరచించుటయే మాఖ్యసాధనము. హైస్కూలువిద్యావిషయములయొక్క మరలభావము కనుగొనబడినది. ప్రాథమికవిద్య శాస్త్రమునందు అత్యంతవశ్యమనియు హైస్కూలు విద్య అంత అవసరము లేదనియు కొందరి యభిప్రాయము. మనము ఒకభాషానికే గాని బాలికగాని విద్యగలవులయొక్క అభిప్రాయమును ఒకరిమీద ఆధారపడవలసరము లేనందే సర్వకాల జీవనమున వారికి కలుగజేయుటయే విద్యయొక్క అభిప్రాయము. హైస్కూలు విద్య పూర్తి అగునప్పటికి బాలుకు 15 సంవత్సరముల వయస్సుకల్గి భాషానామ కొంతకలిగి, వాడు తన పాటలకు తాను పోషణ గలిగి సంకల్పింతున్నాడు. పౌరధర్మ విద్యమాత్రమే గరవించిది చెప్పినయెడల బాలుకు నిరాధారమగుచున్నాడు. మనము బోధించేవిద్య అతిత్వరితముగా అభివృద్ధి జేయవలెనని ప్రజాసామాన్యమునకు వ్యాపించవలెనని యింకను మన దాక్షరు సాధ్యమని నీ జీవిత కాలమున గలదు. నిన్ను బాలుకువారి ఉన్నతస్థితిలోనికి తీసికొని వచ్చుటయే గాక వారి జీవితాధారమునకు తోడ్పడు విద్యను గలవుల మన విధియే యున్నది. ప్రాథమిక విద్యగాక హైస్కూలు విద్యకు నిర్బంధము లేదనవలెను. అంగీకరణ మదిరాను నందు వ్యాపించినంత ఏ రాజధానియందు వ్యాపించలేదు. సంకల్పించు సామాన్యముగ అంగీకరణ ములులాడువారు చాల కచ్చితము. బాలబాల్యంలో గత 10 సంవత్సరముల వరకు భారతీయులదే పదపపదు అంగీకరణ పత్రికయే లేదు. అంతమాత్రముచేత రాజకీయముగ గాని సాంఘిక పారిశ్రామికముగ గాని బాలబాలరాజధాని నెడక బడియున్నదా? లేదు. ఆది అన్ని రాజధానుల కంటె యెక్కువగా యుండజేయుచున్నది. తేజభాష మూలమును విద్యగరవబడు ప్రతేజములందు ప్రజాసామాన్యమునకు దుద్భవించిన ఉద్భయములు మనకు వివరము. మాతృభాషలో విద్యగరవించుటల సంఘమును కనుబడుచున్న వెక్కిరించుములు నశించి, సాంఘికముల మేర్పడవలెను.

ఉపన్యాసములకు ఉపన్యాసము నివిధముగ ముగించి. ప్రస్తుతము విద్యా సమస్య మిక్కిలి సంక్లిష్ట స్థితియందున్నది. రాజకీయ సంస్కర్తల మాటలు పూర్వము కలిగిన రాజకీయ బడక యిప్పుడేప్పుడు కొంచెముగా ప్రభుత్వము వారికి కాలకింప బడుచున్నది. విద్యావిషయ సమస్యను గూర్చి ప్రభుత్వము వారికి దృష్టితో లింగించెదో చూడ

కలసి యున్నది. మనతేజముయొక్క భావ్యభివృద్ధి యంతయు యానమస్య తరహానమై నాభారతదేయమున్నది. కాబట్టి మన నాజుకులందరకు ప్రస్తుత తరస్థితులకు ప్రపంచమందు గలగబోవు మార్పులకు గ్రహించి, నిద్రనుండి మేల్కొంచి యీ సమస్య విషయమై విశేషముగ కృషిచేసి భారతతేజముయొక్క భావ్యభివృద్ధికి తోడ్పడదనని నమ్ముచున్నాను.

అధ్యక్షులు
ఉపన్యాసములకు వారి చక్కని యుపన్యాసమునకు తందము లర్పించి. ఈ విషయమై పట్టణమునకు తలెత్తుచును అందోళన సలిపిన గాని లాభములేదు. మనతేజము ప్రజాసామాన్యమునందు యిప్పుడు కలిగిన రాజకీయ విజ్ఞానమునకు తేజభాష వాదాపత్రికలే కారణభూతములుగాని మరితేజముగాదు. తేజభాష మూలముగ రాజకీయ, సాంఘిక, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ విద్యలు నేర్పించవలెను. తేజభాషలో వ్యవసాయమును గురించి బోధించిన యెడల మన వ్యవసాయ వాడులు ములభముగా గ్రహించు కొనగలరు.

ఈ విషయమై విద్యార్థుల తల్లితండ్రులే కను క్రొత్త హిందీ కృషిచేసి యీ సమస్య పరిష్కారమునకు తోడ్పడదనని నేను కోరుచున్నాను.

అధ్యక్షులకు తందములతో సభ ముగించెను.

వాలంటీరు సిగరెట్టును మాత్రమే వాడుడు.
బహుళో యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటె మిక్కిలి మేలైనవి. 6000 సిగరెట్టు (60, పాగా పాట్లములు కట్టబడియుండు) నిండుపెట్టె 1-8 నెల రు 75.
8000 సిగరెట్టు (అతేమాదిరి పాట్లములు కట్టబడియుండు) సగముపెట్టె 1-8 నెల రు 87-8-0.
పెద్ద కంపెనీలకు, వ్యాపారములకు కమిషన్ భారా భాగముగా నీయబడును. యేజంట్లు కావలెను. కమిషన్, పంపించి జీత మీయబడును. (1880)
పి. ఆర్. కిట్టి అందుకో, తంజావూరు.

క్రికెట్టులైన శ్రీ దేవగుప్త సన్యాశిరాజ కవిరాజగ్రంథములు
1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశ్రయ రసావళ్యము (వరి సంస్కృతిలోయేనుకు సరియగు తెలుగుపద్యము 1-4-0 పారాయణ కృతులయందు)
2. మిరాబాయి చరిత్రము లేక హరిభక్తి సుధారసము. ఇందు బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వర ప్రాకరములు, 0-12-0 భక్తజన కర్ణరంజనములు.
3. సతీమతి-శ్రీనీతి పద్యరత్నావళి, బాలికా పాఠ కాలము కర్తవ్యతోష యుక్తము. 0-4-0
పుస్తకంబలి (Adoption of basket of flowers) అపూర్వకల (New plot) కృ. 1-0-0.
మే నేజరు:—కవిరాజ గ్రంథమాల.
(1882) వోడవరము, విశాఖపట్టణము జిల్లా.

జాతక మార్తాండము
గోపాలపురం కాపురములు (బహుళి) ఆరెళ్ల వేంకట కాశ్రీగారిచే రచియింపబడి కృతమునకు సిద్ధముగానున్నది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే కలవు. ఈ పుస్తకము శ్రీధర్మ ఒకటి రెండు పాఠము పరిశీలించినయెడల తమ జనచక్రియలకు బట్టి భూతభవిష్యద్వర్తమాన ఫలములను జ్యోతిషముల సహాయము లేకయే కనుకలకు తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిష కాశ్రయములోని మర్కములకు అతి మాత్ముముగ గ్రహించగలగుదురనుట కావంతము సంతోషములేదు ఇందు సుమారు మాటయేదై జాతకములు చక్రియలతో సహా ఉపాహారముగా విశేషించి పొందుపరచబడినవి. నెల రు. 2-8-0 లు.
చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారి నవలలు, నాటకములు, పానుగంటివారి నాటకములను మా వద్ద దొరకును. వర్తకములకు సరసమైన ధరల కీయబడును. (1889)
గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి.
బాక్ బుక్కు రు. 8-4-0 | నెట్టూర్ నెం. 210 రు. 8-12-0
స్టాక్ రు. 6-4-0 | డిల్ 205 2-8-0
బాటర్ మెక్ 6-12-0 | డిల్ 200 1-12-0
గిరి బ్రదర్సు, వైమనర్యు, ట్రైప్లికేట్, మద్రాసు.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	1 అమృతామలక తైలము	జంబీరరసాయనం	పంచాననలేపము
6 కొప్పలు 8-4-0	6 కొప్పలు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణుల బోగొట్టును	తామర నణము
8 కొప్పలు 1-12-0	8 కొప్పలు గల సీసా 0-8-0	సీసా ద్వు 0-10-0	డబ్బి ద్దు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

స్వాకింగు - పోటీజఖర్వులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంటి నిలాసము: } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
 వండిట్, మదరాసు. } రో, ఆచార్యుక పి, మదరాసు.

ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము

ఎస్. బిశ్వానుబ్రదర్స్ - సిద్ధస్వర్ణ మకరధ్వజము (బంగారము కలసివది)

అతిశ్రేష్ఠము, అతీచవక, మిక్కిలి వరిశుద్ధము, సుప్రసిద్ధ రసాయనికులు పరీక్షించిరి. వైద్యులు, రాజులు, జమీందారులు, జడ్జిలు, కలెక్టరులు, మేజిస్ట్రేటులు, స్టేషనరీలు, వర్తకులు, ధనికులు, మున్నగువారందరూ చాల ప్రశంసించిరి. మానసిక, మేధో, శారీరక, హృదయాది సరముల దౌర్బల్యము లన్నిటిని తొలగించుటకు చేరు బడసినది. వీర్య దుర్వ్యయమువలనను వార్ధి క్యమువలనను కలిగిన మరుపును నిస్సత్తువను అలసటను తొలగించును. అన్ని రోగములకును దీనిని అనుసాధేదముతో వాడవచ్చును తక్కువ గణమున్నును. చాల జబ్బుపడిపోయినవారికి మంచి బలమును కలిగించుటలో నిది అద్వితీయము. ప్రసవమైన పిచ్చుట స్త్రీలకు ముఖ్యముగా నీయ దగినది. పిల్లలకు గలుగు హృదయ మలకోశముల వ్యాధులకు యియ్యదగినది. దీర్ఘ కాలమునండి యున్నను కుడరును. రోగికి నాడి మందగించుచున్నపుడు దీనిని ప్రయోగించిన మరల బాగుగ తెలివి వచ్చును. ఒకతులము అనగా 30 మోతాదులకు వెల రు 40 లు. 45 మోతాదులకు (ఒక మండలము) రు 60 లు. సామాన్య మకరధ్వజము వెల తులం రు 5 లు. 30మోతాదుల వెల రు 5. వాడవలసిన విధానము అనుసాసము పేరు తెలుగున నచ్చువేయబడి మందుతోగూడ కంపబడును.

ఎడ్వర్డు (సరసపరిల్లా) బంగారముకలదు

చర్మవ్యాధులును, కీళ్లనొప్పులును, సుఖవ్యాధులవలన కలిగిన కీళ్ల కట్టలు తొలగించును. రక్తమును బాగుగా శుద్ధిపరచి ఆరోగ్యమును కలిగించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

నెక్టారు

సెగ మున్నగు వ్యాధులను తక్కువ కుదుర్చును. 24 గంటలలోనే బాధ పూర్తిగా తొల గును. స్త్రీలకు పురుషులకును గూడ బాధ ఎంత హెచ్చుగానున్నను 24 గంటలలో ప్రాపమును తగ్గించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

తామర తేనె-అపూర్వమగు మందు

కీళ్లజబ్బులకు సాటిలేని ఔషధము. మేము పూచీవడి యిచ్చెదము. పువ్వు కాయ మొదలగు వానిని శత్రుచికిత్స లేకుండనే కుదుర్చును; ఒక డ్రాము వెల రు 1-0-0. టపాలకర్వులు ప్రత్యేకము. వెలల కట్టికి వ్రాయును. నర్సిఫి కెట్లతోగూడ కంపెదము ఉత్తరములు చాల రహస్యముగా నుంచ బడును. మందులను కొద్దిగాకోరినను విస్తారముగాకోరినను గూడ చాల శ్రద్ధతో వెంటనే పంపెదము. నిలాసము: ఎస్. బిశ్వానుబ్రదర్స్, 231 అప్పరు చిట్పూరురోడ్, బాగుబజారు, కలకత్తా

S. BISWAS & BROTHERS, 231, Upper Chitpur Road, Baghbazar, Calcutta

మిక్కిలి పుష్టదోమగు యిండియా దేశమునందు మెదడునకు చలనగలుగుట కను మాంద్యము వదలుటకును భావశక్తి హెచ్చుటకును కలవెల్లెడుకల పరిశుద్ధ ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును కృతీపురుషుడును యుభయుగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తల వెంట్రుకలకు నూతన పొందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి లీతానూనెయందు కలవు. చుండుకు పోగొట్టును. శిశోజములకు కట్టు కంటి మెత్తదము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. తని మెండ గుటువలన కండల కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంటిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషు లకును వెళ్లెమండికి మహోపకారము నొనరించినది.

నేడు దీని నుపయోగించుచుండు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చార్జి 0-5-0 అణాలు.

మాడుబుడ్లు 2-10-0 ని. పి. చార్జి రు 0-12-0 అణాలు.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికలు కంపెనీ,

(D 126 W 100)

155, బామ్బాయ్ స్ట్రీట్, బొంబాయి.

జాబులు

గ్రామోద్యోగస్తులకు హెచ్చరిక.

అయ్య, 1894 సంవత్సరపు మదరాసు ప్రాప్రయిటరీ, ఎస్టేటు వి లే జీ సర్వీసు ఆక్టోబరు, 1895 సంవత్సరపు మదరాసు హెరిటిటరీ, వి లే జీ ఆఫీసర్ల ఆక్టోబరు కొలది మార్పులు చేయుటకును, గ్రామోద్యోగస్తు హక్కునకు, పారంతర్యపు నమ్మకము, కలెక్షన గా నున్నదనియు, అందు నిమిత్తమై కొలదిమార్పులు చేసినచో కలెక్షనోపు నష్టములను వెల్లడించవచ్చునని 28 వ ఆక్టోబరు 1918 సంవత్సరమున “ఫోర్టు వెంటువార్డ్” గెజటులో ప్రచురపరచి యున్నాడు. ఇప్పటి కొకసంవత్సరమున. గడవ ఆక్టోబరున యిట్టిసవరణ అవసరమని ప్రతీతియు తగుమాత్రము కావనభలలో వాదించిరి. అదియెంతమాత్రము చాలదు. ఈమాత్రు సాధారణముగా భావించవలసినదిగాదు. దీనిని ఖండించుచు ప్రాసిడెంట్ల నొక గ్రంథము ప్రాచుర్యమున. రాజకీయాంగోళనమునో సంబంధములేకుండ, మన రాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాలోను విలేజీ ఆఫీసర్ల సంఘములు స్థాపించబడి, సమావేశములు జరుపబడి, యే కాళి ప్రాయము గ, నవర మాన్యువలని నష్టములను వెల్లడించుచు గగ్గోలు వెల్లడియెడల కావన సభలోని ఎల్లెడై ఆనరబిలు మొజర్ల తగు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులగువాగు. అయ్యల నాటి హక్కు - మొగలాయీల నాటి హక్కు - తురకలనాటి హక్కు - బ్రిటిష్ క్రభక్త్యము నాటి హక్కు; నేటికి ధ్యంసము చేయబడుట మన కెంత కష్టతరముగ నుండునో యూహించుకొనడు. ఇందు విషయమై సర్ కలెక్షన్ వాయుడుగాను ఆంగ్లేయభాషలో వారి భిన్నాభిప్రాయ మీదిగుక ప్రకారము ప్రాసిదాత. “బ్రిటిష్ క్రభక్త్యమువారు మన జీవ మాక్రమించుకొనెరికి ప్రతిగ్రామములోను క్రాపాతికమైన క్రభక్త్య ముండెడివనుటకు సంపి యులేద. యూరపుఖండములోని పూర్వపు చరిత్రకారులు గాని, నూతన చరిత్రకారులుగాని అటువంటి కాస్త్రాకసారమైన, వ్యాకమైన, పరిపాలనల కద్దరిని చూపించ లేకపోయి..... పూర్వపు గ్రామాధికారులు ఇప్పుడు గడర్న మెంటు నపుఖు క్రింద మార్పులకి జబోర్డ్ల క్రకారము, నిరంకుర పరిపాలకులుగా నున్నారు. కొన్ని ప్రావిన్సులలో, గ్రామాధ్యక్షిం నానాటికి కావనములకలన ధ్యంసముచేయుటందని కలెక్షన్ కి కెప్పివారు. పూర్వము అయ్యలచే నియమింపబడి, అప్పటినుండి, యిప్పటి బ్రిటిష్ క్రభక్త్యమువరకు నిరాఘటుముగా వెలాయించబడుచున్న మన హక్కులు క్రమక్రమేణ తీసివేయుట, ప్రజాశ్రేయస్సు కొర కెంతమాత్రము గాదు వీరి నమ్మకము. అవారినుండి అనుభవించుచున్న గ్రామోద్యోగస్తుల పారంతర్యపుహక్కును తీసివేయబూ కల మనకు గాదు నరేగ దా-ప్రజాశ్రేయస్సుకొరకు గాదు. ప్రజలకు గాని-గ్రామోద్యోగస్తులకుగాని, శ్రేయస్సు కావపును ఇట్టిమాన్యు అనార్యకము. మనయూ ప్రజలలోనిల్లె కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, జిల్లాలలోమాత్రము విలేజీ ఆఫీసర్ల ఎస్సెసియేషనులు స్థాపించబడి దీక్ష గా వుచేయుచున్నవి. కొందరు గ్రామాధికారులకు, ఈ కాబోయే, మాన్యు తెలియ నీ తెలియదు. గంబాం, వికాఖట్టణం, గోవావరీ, కడప, కర్నూలు, బల్లారి, అనంతపురంజిల్లాలలో సంఘములు ఈ సరికి స్థాపించనేలేదు. పారంతర్యపుహక్కు తీసివేయుట వ్యాకముగాదని యెవరి మట్టుకువారు క్రతికాయఖున మొజ వెల్లడివంతమాత్రమున వాలకించువారు లేరు. గ్రామోద్యోగస్తు లంద రేకీధవించవలెను ప్రతిజిల్లాలోను సంఘములు స్థాపించరలెను. సమావేశములు జరుపరలెను. ఉపవ్యాకము తియ్యవలెను. క్రభక్త్యమువారికి కలెక్షివార్ల సంపవలెను. కావనసభకు ప్రతీతియుల సంపవలెను ఈ విధముగా రాజధాని యంతయు నొక్కమై ఆంగ్లేశ గావించి యిట్టి మాన్యు అధ్యక్షునియు, అవసర మనియు వాదించినయెడల కార్యసిద్ధులము గాకపోదు. ఉండవలసినన్ని సుఖములు లేవు. చేయవలసినంత యాంగ్లేశలేదు. మన మందర మేకకేతమున వాంగ్లేశ చేయుట కిదియే యదను కుర్రిమించిన లాభములేదు. ఏవీ చూడకు!

ఆపంత్స కృష్ణారావు.

గొల్లప్రోలు

కరణము.

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:-

The Andhra Patrika Press,

7, Thambu Chetty Street, Madras

